

ÇİĞDEMİN SESİ

Aylık Çevrimiçi Dergi

Sayı: 77

Ağustos-2022

www.cigdemim.org.tr

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ AYLIK ÜCRETSİZ ÇEVİRİMİÇİ DERGİ

Sahibi : Çiğdemim Derneği Yönetim Kurulu adına Fatih Fethi Aksoy

Yayın Kurulu: Dilek Yüceel, Elvan Akbay, Fatih Fethi Aksoy, M.Sinan Kayalığıl, Zuhal Yüksel

Tüm yayın hakları saklıdır. Yayımlanan yazı, görsel ve bilgiler kaynak gösterilmeden alıntılanamaz. İmzalı yazılarda görüşler yazarlarına aittir.

"Evrensel insan değerlerine ve barışçılığa aykırı olmamak, hakarete yönelmemek koşuluyla kişisel görüş açıklama özgürlüğünü kullanmaktan yanayız. Bu hususları hukuk uzmanı komşularımıza danışıp onay aldıktan sonra, sorumluluğu yazarına ait olmak üzere yayımlıyoruz"

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ

Çiğdem Mah. 1551.Cadde 14-A Çankaya/Ankara

+90 312 2852047

+90 530 6609583

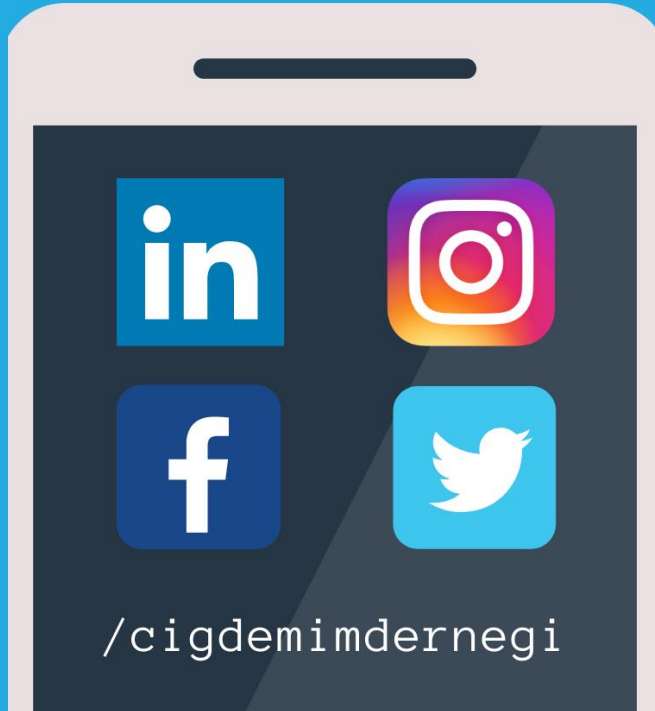

dernek@cigdemim.org.tr

www.cigdemim.org.tr

0507 8685770

Merhaba,

Hepimizin bildiği gibi, muhtarımızla birlikte, yıllardır Şirindere konusundaki gelişmeleri sizlerle paylaşıyor, sorunun çözümü için her türlü girişimi yapıyoruz.

Son geline nokadaki durumu da sizlerle paylaşmak istiyoruz. Aslında henüz net bir durum olmamakla birlikte etrafta dolaşan bazı söylentiler nedeniyle de bu bilgilendirme şart oldu.

Geçen yıl iptal edilen imar planından sonra belediye mahkemenin gerekçeli kararını beklemiş ve bu gerekçeleri giderecek yeni bir imar planı hazırlamaya başlamıştır. İmar planı hazırlama işini ve sonraki tüm süreçleri de kendi şirketleri aracılığıyla yapma kararı almıştır.

Bu doğrultuda en önemli eksiklik olan Jeolojik Etüt Raporu yenilenmiş ve bakanlıkça da onaylanmıştır. Bu rapora göre bazı yerlerde önlem alınmak kaydıyla yapılaşmaya engel olmadığı belirlenmiştir.

Belediye tarafından yapılaşma yoğunluğu azaltılıp yeşil alan artırılarak ve itirazlara konu olan konular çözülerek yeni imar planı hazırlanmıştır. Bu imar planı belediye meclisine girecek, komisyondan geçecek ve askıya çıkacaktır. Bu aşamada planın taslak halini görmüş olsak bile planın detayları askıya çıktıktan sonra öğrenilecektir.

Bu süreci beklerken Çamlık Sitesinden bazı komşularımızın, dernek yönetiminden ve muhtarlıktan hazırlanan plana onay verildiği yönünde duyumlar aldık. Hatta daha da ileri giderek ve çirkin iftiralar atılarak bölgede arsa sahibi olduğumuz, kendimize menfaat sağlayacağı için plana onay verdiğimiz duyumları da aldık. Bu nedenle bu açıklamayı yapıyoruz.

Çiğdemim Derneği ve muhtarlık olarak duruşumuz en başından beri aynıdır ve değişmemiştir. Bahsedilen bir arsamız tabii ki yoktur ve bizim onaylama yetkimiz de yoktur. Bu iftirayı atanlar aklımızla alay etmeyi bıraksınlar ve varsa bildiklerini açıklasınlar.

Gelelim imar planıyla ilgili ilk görüşlerimize.

Öncelikle şunu herkesin bilmesi gerekiyor. Hepimiz alanın yeşil alan olarak düzenlenmesini isteriz ama böyle bir dünya yok. Bölgede hak sahibi olan 200'ün üzerinde komşumuz var ve bakanlıktan belediyeye yetki devredilirken "hak sahiplerinin alanda kalması" şartı konulmuş. Yani hak sahiplerini oradan başka yere gönderme şansı yok.

Bu durumda belediye yeni imar planında kat sayılarını ve bina yoğunluğunu azaltıp sadece hak sahiplerinin ve masrafların çıkacağı şekilde 300-350 konutluk bir plan yaptığını söylüyor. (iptal edilen planda bu sayı 1200 konut civarındaydı). Ancak plan askıya çıkarıldığında detaylarını netleştirip, mimarlar ve şehir plancıları odasından da görüş aldıktan sonra sizlerle de paylaşıp birlikte nasıl hareket edelim konusunda bir toplantı yapacağız.

Dernek ve muhtarlık olarak nihai kararımızı bundan sonra vereceğiz. Her zaman ve her konuda yaptığımız gibi birlikte karar vereceğiz.

Her yıl büyük ilgi gören Açık Hava Sineması etkinliğimize başladık. Her Salı akşamı 20:30'da Can Yücel Parkındayız. Ücretsiz bu etkinliğimize komşularınızla birlikte bekliyoruz. Ayrıca Parkta Konser etkinliklerine de yakında başlıyoruz. Bizi izlemeye devam edin.

Sevgi, saygı ve hoşgörüyle....

Fatih Fethi Aksoy

Çiğdemim Derneği YK Başkanı

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ EDEBİYAT TOPLULUĞU

Çiğdemim Derneği Edebiyat Topluluğu olarak yeni dönem kitap listemizi oluşturduk. Listemizi oluştururken önceliğimiz yerli yazarlar ve güncel kitaplar oldu.

Yaz tatilinde okuma listenize alabilirsiniz. Paylaşımı bol, sohbeti güzel sunumlarda buluşmak ümidiyle.

KİTAPLARIMIZ

- BAŞKALARININ TANRISI- Mine Söğüt
- BURASI RADYO ŞARAMPOL- Şükran Yiğit
- DÖNÜŞÜM- Kafka
- EVE DÖNMENİN YOLLARI- Alejandro Zambra
- GİRNATAÇI- Ercüment Cengiz
- KÖRBURUN- Hikmet Hükümenoğlu
- ÖTEKİ DÜŞLER- Yiğit Bener
- TATLI RÜYALAR- Alper Canıgüz
- UZAK TEPELER - Kazuo Ishiguro
- YEŞİL GECE- Reşat Nuri Güntekin
- HAYDAR ERGÜLEN- Şiir

Ağustos ayı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda en önemli dönemeçlerden biridir. Anadolu'daki işgal güçlerine son darbe 26 Ağustos'ta başlayan Büyük Taarruz ile indirildi. Bu büyük zaferin yüzüncü yılını kutluyoruz.

Büyük zafer, sadece yabancı güçlere karşı kazanılmış askeri başarı değildir. O güne kadar İstanbul'daki işbirlikçi yönetimin çıkarttığı güçlükleri de anımsamak gerekir. Osmanlı'nın son yönetimi Atatürk ve arkadaşlarını hain olarak görmüş, bu görüşünü ilan etmiş, aleyhinde fetvalar yayımlamış, idamla cezalandırılması için düzmece mahkeme kararı vermiş, padişah da bunu onaylamıştı.

Yapılanlar bununla da kalmamıştı. Şimdi hayranlarına sıkça rastladığımız Osmanlı'nın son padişahı Vahdettin, İngilizler adına hırsızlık ve casusluk faaliyetlerinin destekçisi olmuştu. Nasıl mı?

Sakarya Savaşındaki başarı, işgale katılan bütün devletler ve özellikle de İngiltere tarafından Anadolu'daki direnişin daha fazla önemsenmesi sonucunu doğurmuştu. İşgal cephesine ve İstanbul yönetimine telaş havası hakim olmuştu. İngilizler Malta'da esir tuttıkları Türklerin son bölümünü serbest bırakmak için masaya oturmuş, Fransızlar Çukurova yöresinden çekilmek için anlaşma imzalamıştı.

Düşman güçlerine son darbenin indirilmesi amacıyla bir yandan askeri hazırlıklar sürdürülürken, diplomatik girişimler de unutulmuyordu. Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal (Tengirşek) Başkanlığında bir heyet Avrupa ülkelerine ziyarette bulunacak, Anadolu hareketini yetkililere anlatacaktı.

Bu ziyaret öncesi İstanbul ile de temas edilmesi ve geziye daha güçlü bir görünümle başlanması için İstanbul'dan yola çıkılması fikri ortaya atıldı. Mustafa Kemal Beyrut yoluyla Avrupa'ya ulaşılmasından yanaydı. Konu Büyük Millet Meclisi'nde tartışıldı, Misakı Milli ilkesine bağlılık ön koşuluyla İstanbul ile de görüşmeler yapılarak oradan yola çıkılması görüşü benimsendi.

Bakan ve beraberindekiler İnebolu üzerinden bir haftalık bir yolculuktan sonra İstanbul'a ulaştı, 16 Şubat 1922 günü Sadrazam Tevfik Paşa ve Dışişleri Bakanı Ahmet İzzet Paşa ile görüştüler. İstanbul yönetiminin bu iki önde gelen adı, Yusuf Kemal Bey'i 20 Şubat günü Padişah Vahdettin ile görüştürdü. Ankara yönetiminin hedefi Meclis'in padişah tarafından tanınmasına ilişkin bir görünüm sağlamaktı. Oysa Padişah, "Reisi olduğu milletin bireylerinden biri ile görüşmekten duyduğu memnuniyeti" ifade ederek Meclis'i tanımadığını da anlatmış oldu. Yusuf Kemal Bey, sadece tebaasından biriydi.

Bu görüşmeden kısa bir süre sonra ilginç bir gelişme yaşandı. Ankara heyetindeki Dışişleri katibi Kemal Bey'in bavulunda bulunan altı gizli belgenin kopyaları alınarak saray mabeyincilerinden biri tarafından İstanbul'daki İngiltere Yüksek Komiserine iletili. İngiltere'nin İstanbul'daki diplomatik temsilcisi Horace Rumbold da bunları 7 Mart 1922 tarihli 232 sayılı gizli yazıyla İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Curzon'a göndermişti.

(7) The marked passages in enclosures B & C are interesting. The fact that the Sultan sends us copies of documents filched from Yusuf Kemal's baggage is the best commentary on their relations.

(8) Paragraph 6. I do not understand why the Russians want mining concessions in Anatolia when their own country is full of undeveloped mineral resources unless it be simply to tighten their hold on Turkey and keep us out.

Belgelerden biri için İngiliz Dışişleri Bakanlığı Doğu Masası yetkilisi D.G. Osborne 14 Mart günü yazdığı notta, "Rusların Anadolu'dan neden maden hakkı istediklerini" anlamadığını belirtip, "Kendi ülkeleri madenle dolu... Herhalde Türkiye üzerindeki kısıkaçlarını daraltmak ve bizi içeriye sokmamak için olsa gerek ..." diyordu. Yusuf Kemal Bey'in, İngiliz Dışişleri Bakanı ile görüşmesi 16 Mart günü gerçekleşti. Bu da görüşmenin çalıntı belgelerin Londra'ya ulaşmasından sonra olduğunu gösteriyordu.

NOT: Belgelerin çalınmasına ilişkin bilgiler Salâhi R. Sonyer'in Türk Tarih Kurumu Belleten sayı: 154 sayfa 257 – 269'de yayımlanan makalesinden özetlenmiştir.

ARAMIZA HOŞ GELDİNİZ

Temmuz ayı içerisinde üyelik başvurusunda bulunan ve Yönetim Kurulumuz tarafından üyeliği onaylanan **İrem Berfin Yalçın, Günseli Bingöl ve Nevra Alkım Akdemir'e** aramıza hoşgeldiniz diyor, bu gönüllü desteklerinden dolayı teşekkür ediyoruz.

Henüz üye olmayan komşularımızı da aramızda görmek istiyoruz. Üye formunu doldurup bir fotoğraf vermeniz yeterli. Yıllık üyelik aidatımız 50 TL.dir. (18-25 yaş gençler için 1 TL.)

Üyelik kartlarınızı derneğimizden alabilirsiniz. Üyelik aidatlarınızı ve her türlü bağışınızı makbuz karşılığında derneğimize ödeyebilir veya aşağıdaki hesap numarasına gönderebilirsiniz.

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şubesi 4379 – 0001560
IBAN NO: TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60

Temmuz ayında aidat ödemelerini yapan aşağıdaki üyelerimize teşekkür ediyoruz. Yılın yarısı biterken aidat ödeme oranımız şimdiden %80 seviyesini geçti. Güven ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

Filiz Kızılırmak

Gül Balcı Karaköse

Melih Karakadioğlu

Suna Demir

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

İHTİYAR HEYETLERİNDEN SEMT MECLİSLERİNE GEÇİLMELİDİR!

Demokrasiyi bir canlının vücuduna benzetebiliriz. Demokrasinin organları var: **Yasama, yürütme, yargı**. Demokrasinin dokuları var: **Belediyeler, il özel idareleri**. Ama demokrasinin hücreleri yok. Yani **mahalleler, semtler**.

Mahallelerde yalnız **muhtarlıklar** var. Muhtarla birlikte de işlevsiz, çalışmayan **“ihtiyar heyetleri”**. Adı bile çok eski. Anlamı “Seçilmiş Kurul”. Ama o anlamı da çağırıştırıyor. Muhtar sözcüğünün anlamı da “seçilmiş, seçilen kişi” demek. Bunlar Arapça sözcükler. Tıpkı “mahalle” gibi. (Mahal=yer, mahalli=yerel, mahallat=mahalleler). Muhtarlıkların, devletin semtlerdeki kayıt tutma işini görme ve yurttaşlara verdiği oturma, taşınma, nüfus cüzdanı örneği gibi belgeler karşılığı para almaktan başka bir işi yok. Bu işlemler de artık E-devlet’ten ücretsiz yapılabiliyor. Soruşturdum, Balkanlar’dan başlayarak Avrupa ülkelerinde artık muhtarlık yok. İnternetle birlikte, olanlardan kaldırıldı. Oturduğu semte, köye katkıda bulunan, idealistçe çalışan muhtarlar yok değil, ama bunların sayıları çok az. Köy sayısı da boşalmalar sonucu 40 binden 34 bine indirildi. Bu sayının yarısı da 5-10-15 ailenin oturduğu, boş evlerin bir kısmının yazlık olarak kullanıldığı yerler. Buralarda muhtar var, cemaati olmayan camiler ve boş oturan imamları da var. Böyle boşalmış köylere “mezra” demeli. Mezra Arapça bir sözlük. “Köy altı” denebilir. Gerçi “köy” de Farsça. “Kuy”den dönüşme. Orta Asya göçbeleri olan eski Türkler için alt yerleşim birimlerinin adı “oba”ydı. İran’da ve Anadolu’da göçerlikten yerleşik yaşama geçilince bir İran dili terimi olan “köy” benimsendi. Köy, oba gibi göçerliği değil, yerleşikliği anlatıyordu.

Mahalle muhtarlığı yerel yönetim birimi olarak oluşturulmadı. **Sultan 2. Mahmut**, Yeniçeriliği 1826’da kaldırdıktan sonra merkezi yönetimin en alt birimdeki uzantısı olarak ilk kez muhtarlıkları oluşturdu. Osmanlı Müslüman mahallesi cami çevresinde toplanmıştı. Muhtardan önce imam o işlere bakardı. Sultan, yaptığı reformlarla din ulemasının gücünü kırmıştı. Yetkilerin imamdan muhtara geçirilmesine bu bağlamda bakıyordu. Muhtar, mahallede devletin gözüyü, kulağı, eliydi. 2. Mahmut’a Osmanlı Devletinin ikinci kurucusu (bani-i sani) denir. Merkezîyetçi yapı onunla yeniden kurulup güçlendirildi. Taşra seçkinlerinin (ayanlar) gücü ve etkinliği azaltıldı. Bir bakıma, muhtar, devletin mahalledeki sivil ajanıydı. Mahalle muhtarlığı o günden beri merkezi yönetimin konumu, yetkileri pek belli olmayan bir birimdir. Günümüzde siyasal partilerin seçimlerde muhtarlık için aday gösterememeleri de bunu gösterir. Ancak seçimle geldiği için belediyelerin bir birimi sanılır. Belediyelerle ilgili yasalarda “muhtarlıklara yardımcı olunur” diye şöyle bir dokunulup geçilir. 1990’lardan beri, “muhtarlıkların yetkisi artacak” diye partilerden, Meclis İçişleri Komisyonu Başkanlığından demeçler verilir, resmi kurumlar ve STK’larca sempozyumlar, açık oturumlar düzenlenir,

tartışılır, öneriler yapılır ama sonuçta yasa koyucu hiç bir şey yapmaz. **Türkiye kendini, yönetimini, devletini, partilerini yenilemekten ve halkını eğitmekten aciz bir ülke**. Ne yazık ki böyle.

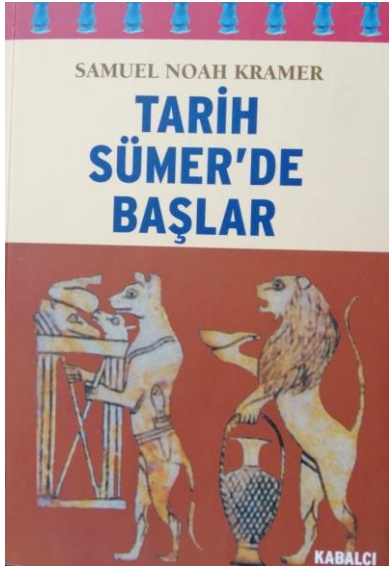
Muhtarı, adını da **“semt başkanı”** yaparak, oturduğu semtin çalışan, kurumsal düzeneğinin önderi yapacak reformlara gerek var. Birkaç mahalle birleştirilerek mahalle ölçeği semt ölçeğine genişletilebilir. Arapça bir sözcük olan **“semt”** dilimizde mahalleleri kapsayan geniş bölge anlamında kullanılıyor. Örneğin, Konya yolu, Eskişehir yolu, ODTÜ Ormanı arasında kalan dört mahalle, Çiğdem-100.Yıl-Çukurambar-Kızılırmak mahalleleri birleştirilerek 60-70 bin nüfuslu bir semt oluşturulabilir. Bu geniş bölge içinde ise, semt yönetiminin ücretsiz servisleri ulaşımı sağlayabilir. Çankaya böyle 10 bölgeye ayrılmaya uygun bir ilçe. Çankaya’daki 120 muhtarlık-mahalle sayısı çok fazla. Zaten temizlik gibi kimi belediye hizmetleri ve emniyet/karakol hizmetleri 10 bölge temelinde yapılıyor. Çankaya İlçesinde 9 karakol ve İlçe Emniyet Müdürlüğü var. Mahalle sayısını azaltan ilçeler var. Ankara’da Altındağ Belediyesi 120 muhtarlığı 40’a indirdi. İstanbul’da Üsküdar İlçesi 125’ten 25’e indirdi. İstanbul’da bu birçok ilçede yapıldı.

Mahalle ölçeğinin semt ölçeğine büyütülmesiyle, **muhtarlık semt başkanlığına ve ihtiyar heyetleri de semt meclislerine dönüştürülebilir**. Semt meclisleri ve başkanlarına ilçe belediyesinden bina ve ödenek ayrılabilir. Semti ilgilendiren, örneğin imar değişiklikleri gibi kimi kararlarda bu meclislere yetki ve bütçe aktarımı da

yapılmalıdır. Ayrıca, semt yönetimleri belediye meclislerinde genişçe temsil edilmelidir. Böylece belediye meclisleri de parti militanı ve esnaf ağırlıklı olmaktan çıkarılıp daha demokratikleştirilmiş olur. Partilerin üye yapısının, halk sınıf ve katmanlarının bütünü temsil edemediği açıktır. **Muhtar-ihthiyar heyeti modeli, artık kentleşmiş ve farklılaşmış, genç nüfusu çok yüksek bir toplum olan Türkiye’de eski, köhne kalmaktadır.**

DEMOKRASİNİN İLKÇAĞDAKİ ÖNCÜLERİ: SÜMER, LİKYA, ATİNA

M.Ö. 6. yüzyılda (500’lü yıllar) insanlık tarihi açısından önemli bir gelişme yaşanıyordu. Demokrasinin ilkçağda ortaya çıktığı tek ve ilk yer eski Yunanistan olmasa da, demokrasi terimi orada, **kent devleti Atina’da** ortaya çıktı. (Her ne kadar demokrasi teriminin kaynağını oluşturma gururunu taşısa da, orada **kadının konumunun**, bugünün Afganistan’ını yöneten şeriatçı Taliban’ın kadına biçtiği konumdan farkı yoktu. Köleci ve koyu ataerkil bir yönetim vardı. 30 bine yakın özgür yurttaş varken, köle sayısı 300 bine yakındı.) Eski Atina’daki demokratik gelişmeleri tarihte ilk olduğu düşüncesiyle yüceltenler -özellikle Batıda- olduğu gibi, onu köleci ve kadını dışlayıcı olduğu için küçümseyenler, demokratik niteliğini görmezden gelenler var. İki yaklaşım da tarihsel olarak yanlış.

Tarihin ilk parlamentosu dinsel, siyasal, toplumsal, ekonomik pek çok ilklerin kaynağı, ilk uygarlık olan **Sümer’de** ortaya çıkmıştı. Sümerbilimin büyük adı **ABD’li Prof. S. N. Kramer** çok önemli ve ünlü kitabında anlatıyor : “Yazılı insanlık tarihinde ilk siyasal ‘meclis’ İÖ yaklaşık 3000’de ciddi bir oturumda biraraya geldi. Bizim meclislerimiz gibi iki ‘ev’den oluşuyordu: Bir ‘senato’ ya da ihtiyarlar meclisi ve ‘alt ev’ ya da devletin eli silah tutan yurttaşlarından oluşan meclis... İnsanlık tarihinin bilinen bu ilk ‘meclis’i dünyanın neresinde toplanmış olabilir. Sizin zannedebileceğiniz gibi Avrupa kıtasında, Batıda bir yerlerde değil (‘demokratik’ Yunanistan ve cumhuriyetçi Roma’daki siyasal meclisler çok daha sonra geldi)... Bu bilinen en eski meclis, Dicle ve Fırat ırmakları arasında, Basra Körfezinin kuzeyinde bulunan ve kadim devirlerde Sümer diye adlandırılan yerde toplanmıştı.” (**Samuel Noah Kramer, Tarih Sümer’de Başlar**, Kabalcı Yayınevi, 2002, sf. 52-53).

Pek çok ilklerin yatağı olan Anadolu’da, Antalya yakınlarındaki Kaş’ta, başkenti Patara olan **Likya Birliği’nde**, dünyanın bilinen ilk parlamento binası ve en demokratik anayasası yapılmıştı. Orada Sümer’dekinden daha gelişmiş bir demokrasi uygulanıyordu. 18. yüzyıl Fransız aydınlanma düşünürlerinden Montesquieu’nun, çağdaş demokrasinin en önemli ilkelerinden olan **“güçler ayrılığı”** kuramını ortaya koyduğu “Yasaların Ruhu” adlı yapıtında Likya Birliği Anayasasından eski dünyanın en iyisi olarak söz eder: “ (Bugün) Federatif Cumhuriyet için özel bir örnek istenseydi benden, hiç düşünmez Likya Cumhuriyetini gösterirdim” (**Montesquieu, Kanunların Ruhu Üzerine**, Toplumsal Dönüşüm Yayınları, 1998, sf. 204. Ayrıca, şu kısa habere ve internette başka haber ve yazılara bakılabilir: **“ABD Anayasası Patara’dan Doğdu”**, **Dünya Bülteni.net**, 27.7.2008) **ABD’nin kurucu babaları** güçler ayrılığına dayalı demokratik anayasalarını hazırlarken Montesquieu’dan ve **Likya Birliği Anayasasından yararlanmışlardı**. Likya Birliği’nde Başkan bir yıllığına olmak üzere her yıl farklı kentten seçilir, Meclis bütün üst atamaları yapar, bütün anlaşmalarda karar vericidir. Birliğin ortak para birimi vardır. Her kent devletinin de ayrıca meclisleri, mahkemeleri vardır. Federatif bir cumhuriyet olan Birlikte, eyaletler eşittir ve anayasa güçler ayrılığına dayalıdır. Likya Birliği İÖ 8. yüzyılda ilk biçimiyle kuruldu. İÖ 167’de ise yetkin biçimiyle tam olarak kurulmuştu. Likyalılar 29 harfli bir alfabe kullanıyorlardı. Anadolu’nun yerli halkı olan Luvilerin güneydeki yerleşimcileriydiler. Yani Yunan değillerdi. Luviler, Hattiler, Karyalılar, Trualılar gibi Anadolu halkıydı. Kaldı ki, eski Yunan uygarlığı da, Likya ve Karya’nın komşusu olan, Batı Anadolu’daki parlak İyonya uygarlığında ortaya çıkmıştı. Pers saldırılarıyla İyonya yıkılınca, İyonya’nın büyük birikimi Yunan yarımadasına ve Atina’ya akmıştı. **ABD Başkanı Biden**, Yunan Başbakanı Mitçotakis’i geçen ay (haziran 2022) başkentinde ağırlarken, “ABD eski Yunan uygarlığı üstünde kuruldu” demişti. Biden, kendi ülkesinin kuruluşundaki Anadolu ve Likya’nın belirleyici katkısının farkında bile değil. Eski Yunan uygarlığının bilim, felsefe ve siyaset birikiminin Batı uygarlığının Ortaçağda ilk oluşumu ve son 500 yıldaki yükselişinde katkısı büyüktür ama ya Anadolu’nun katkısı?

Modern çağda ilk olarak **İngiltere’de** ortaya çıkan **“temsili demokrasi”**de, -dünyanın çok küçük bazı bölgelerinde görülmesi dışında- bırakalım doğrudan demokrasiyi semt, mahalle örgütlenmeleri bile yok.

Demokratik devletin organları var (yasama, yürütme, yargı), dokuları var (il-ilçe belediyeleri, il genel meclisleri) ama hücreleri yok (mahalleler). Günümüz demokrasisinde taban örgütlenmesi olarak ilçe altı birimler, yani semtler, mahalleler yok. Batının demokratik rejimlerinde olmadığı gibi bizde de yok. Bu nedenle **temsili demokrasi sınırlı ve sakat bir seçkinli demokrasi olarak insanlık tarihinde süregidiyor.**

DEMOKRASİNİN KÖKENİ MAHALLE

Eski Atina kent devletinde demokrasi mahallelerde doğdu. Atina'da oy kullanma hakkı özgür erkeklerindi. Kadınlar ve sayıları çok yüksek olan kölelerin oy hakkı yoktu. Demokrasi terimini oluşturan "demos ve krası" (halk- yönetimi) sözcüklerinden "**demos**", mahalle halkı demek olan "**deme**"den geliyordu. Bundan sonrası, Doç. Dr. **Alaattin Şenel**'in kitabından:

"**Kleisthenes**, Solon'un reformlarına karşın Atina siyasal yaşamında aristokratların ağır basmasının nedenini aristokratik kabile örgütlerinin (*genos* örgütlenmesinin) varlığını sürdürmesinde gördü. Kan bağına dayanan bu örgütlenmeyi yıkarak, yer bağına dayanan **mahalle (deme)** örgütlerini kurdu; ki "demokrasi" sözcüğümüz buradan gelmektedir. Kleisthenes, **Atina'yı on seçim bölgesine (mahalleye, deme'ye) ayırırken**, mahallelerin sınırlarını her bölgede aristokratların azınlıkta kalacakları biçimde çizmişti. Kleisthenes'in bu ve öteki reformları sonucunda Atina demokrasisinin kurumlarının aldığı yeni biçimlere bir göz atalım.:500'ler Meclisi, Kleisthenes'in dört kabileden yüzer üyenin seçilmesiyle oluşan 400'ler Meclisinin yerine koyduğu meclisti. Her mahalleden elişer kişi olmak üzere on mahalleden seçilen 500 kişiden oluşan bu mecliste, her mahallenin üyeleri yılın onda birinde (36 gün) meclisin başkanlık kurulunu oluşturuyorlardı. Bu kurulun, dolayısıyla meclisin başkanlığına, her gün kura ile bir başka Atina vatandaşı getiriliyordu. Demek ki, **her Atina vatandaşının bir gün meclis başkanlığı yapma şansı vardı.**

"Başkomutan (*polemarkhos*) tüm Atina halkı tarafından seçiliyordu. Kendisine her mahalleden seçilen bir komutandan (*strategos*) oluşan on komutan yardımcı oluyordu..." (**Alaaddin Şenel, Siyasal Düşünceler Tarihi**, SBF yayını, 1982, sf. 146-147).

Kısacası, demokrasi, Atina kent devletinde taban birimi olan mahalleden, Sümer'den, Likya Birliğinden, eski Orta Asya'da ve eski Germen kabilelerinin askeri demokrasilerinde ise mahallenin eşiti sayabileceğimiz obalardan geliyor.

Kendisi de aristokrat kökenli bir tiran olan Kleisthenes, yönetime gelince "sınıfına ihanet ederek" demokrasiyi kurmuştu. Kurduğu bu yönetim biçimi "**doğrudan demokrasi**" idi. **100 yıl sonraki Perikles dönemine ise "demokrasinin altın çağı" denir.** Demokrasi Yakın Çağda yeni türde ortaya çıktığında, bu kez "**doğrudan**" değil, "**temsili demokrasi**" olarak doğdu ve uzun süre, önce soylu seçkinlerin sonra erkek seçmenlerin demokrasisi olarak kaldı. 1689'da önce İngiltere'de "meşruti demokrasi" kuruldu. Yüz yıl sonra, 1789 Fransız Devrimiyle demokratik düşünceler yayıldı. Eş zamanlı olarak ABD bağımsızlığı gerçekleşti ve orada özgün bir demokrasi deneyimi yaşandı. "Genel ve eşit oy" ilkesine ancak erişilen 20.yüzyıl öncesinde, kadınların, emekçilerin, köylülerin, siyahların oy kullanabilmeleri söz konusu olamamıştı. Günümüzün yetersiz ve bunalımlar yaşayan temsili demokrasisi bile, son 100-150 yılda aşama aşama ama sert sınıf mücadeleleri sonucu yerleşebildi. 8 martlarla, 1 Mayıslarla, sanayileşmenin ortaya çıkardığı yeni ilerici toplumsal güçlerin, gerici-seçkinli egemen güçlerle mücadeleleriyle oldu bu.

Günümüzün seçkinleri, bugünün "temsili demokrasisi"nde, tarihsel olarak ortaya çıktığı "mahalle"yi ve benzer çekirdek yerleşim birimlerini hatırlatmamak için ellerinden geleni yapıyorlar.

BÜYÜK İLÇE BELEDİYELERİ İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ

Çankaya bir küçük devlet gibi (Çankaya İlçesi, AB üyesi ve 300 kilometrekare büyüklüğündeki Malta ile eş büyüklüktedir). Büyük kentlerin pek çok ilçesi bu boyutlardayken, daha verimli bir belediyeçilik yapılabilmesi, mahallelere daha etkin hizmet verilebilmesi için büyük ilçe belediyelerine aşağıdaki modeli öneriyoruz.

Çağdaş mahalle yaşamı; eski mahalle sıcaklığından, tanışıklıklarından, dostluklarından uzak, herkesin "daire" denen kendi "toplumsal hücresi"ne, yalıtılmışlığına çekildiği ve aynı binada oturmasına karşın, yıllarca selamlaşmanın bile gerçekleşmediği bir **yabancılaşmayı anlatıyor.**

Mahalleler dev yatakhaneler gibi görülüyor. İşe git-gel-yat. Ertesi gün aynı döngü. Oysa, dikkatlice bakıldığı zaman, **halkın onda yedisinin sürekli, tüm gün mahallelerde yaşadığı görülebilir:** Ev kadınları, bebekler, okul öncesi- ilkökul-ortaöğretim çocukları, esnaf, işsizler, yaşlılar, genç emekliler (Türkiye'nin bir genç emekliler

ülkesi olduğu düşünülürse bu sayının ne denli çok olduğu anlaşılabilir). Ülkemizde kadınların yüzde 70'inin çalışma yaşamında olmayıp ev kadını olduklarını unutmamalıyız. Yalnızca bu bile, toplumun yarısının üçte ikisinin (toplamın yüzde 35'i) ev kadını olarak evine hapsedilmiş olduğunu gösterir. Ama bu büyük nüfusun, gündüz ve akşamlarını, hafta sonlarını değerlendirebileceği, dinlenebileceği, komşuluk ilişkilerini geliştirebileceği yaşam alanları yoktur. Mahalleleri dev yatakhaneler olmaktan ve öyle görülmekten çıkarmalıyız.

Mahalleler şu anda belediye hizmetlerini alma bakımından iyi durumda değiller. Büyükşehir Belediyelerinin bir mahalle programı, mahalleleri geliştirme ufku genellikle yoktur. Spor ve yeşil alan olarak ayrılmış arsalara, imar planını değiştirip lüks konutlar yaptırarak, zarar bile vermektedirler (örneğin Çankaya-100. Yıl Mahallesinde, Büyükşehir belediyesinin yaptırdığı Gökteşehir bloklarının arsası, imar planında spor alanıydı. Bu tür örneklerden Türkiye'de çok fazla var. İstanbul'daki ünlü AVM, Akmerkez'in yeri de yeşil alandı).

Mahallelerde kültürel etkinlik olmadığı gibi, spor yapabilecek alanlar da yok derecesindedir. Çankaya-Ahlatlıbel tesisleri gibi, ağaçların altında oturulacak, çiminde dinlenilecek, bir tarafında spor yapılacak büyük ve toplu tesislere-parklara gereksinim vardır. Küçük parklar bu gereksinimi karşılamaktan uzaktır. Çiğdem gibi yeni mahallelerde ise, Çankaya Belediyesinin sorumluluk alanına giren, pek çok küçük park ve çocuk bahçesi alanı yapılmayı beklemektedir. Sadece Çiğdem Mahallesinde bunların sayısı 20 civarındadır. Bunlar için bakımı kolay, yapımı ucuz ve hızlı bir yöntem belirlenmelidir. Her uzun sokağın bir park ve çocuk oyun alanı olma hakkı tanınmalı.

Herkesin gözü önünde olan Ankara'nın Kızılay'ı gibi merkez alanların yanı sıra mahalleler unutulmamalı, mahallelere dönük bir belediyeçilik anlayışı, programı geliştirilmelidir. Halkın üçte ikisinin gündüz yaşamını, tamamının ise hafta sonu ve gece yaşamını geçirdiği, "kenarda unutulmuş" gibi duran mahallelere dönük çalışmalar, belediyeçiliğin yarısını oluşturmaktadır. Bir "mahalle başarısı" elde etmemiş belediye yönetimini, dönem sonunda değerlendirirken, "başarılı" olarak nitelemek güç olur kanısındayız.

Anadolu'da, hem de köyleriyle birlikte, 5-10-15 bin nüfuslu yüzlerce ilçe ve belediyesi bulunmaktadır (toplam ilçe sayısı 925). İki bin nüfuslu beldeler bile, belediye sahibi olarak kendini yönetmekte, belediye meclisi ve bütçesi bulunmaktadır. Büyük kentlerde ise, bir küçük kentin merkez nüfusuna sahip 20-30 hatta 40 bin nüfuslu mahalleler bile; yetkisiz, bütçesiz, çalışansız ve çaresiz muhtarlar teslim edilmiştir. Bugünkü haliyle muhtarlığa gerek yoktur. Artık, kentlerimiz, semt meclislerinin kurulduğu, muhtarların yenilenmiş, reformu anlatan yeni adıyla, semt başkanı olarak yetkilendirildiği ve akçalandırıldığı yeni bir mahalle örgütlenmesine yasal olarak kavuşturulmalıdır.

O zaman, yeni bir olgu olan kentleşme ve apartmanlaşmanın getirdiği **bu insani tikanıklığı aşmak, eski mahalle sıcaklığını ve komşuluğunu, çağdaş zenginlikler katarak günümüzde kurmak için yeni bir toplumsal örgütlenmeyi devreye sokmak gerekiyor.**

İşte bu yeni model, kurumsal ve yetkilendirilmiş-akçalandırılmış bir kimlik kazanacak olan **semt başkanlığı-semt meclisleri** olabilir. Yerel yönetim deyince artık yalnız il-ilçe belediyeleri anlaşılmamalı, alt birimi de kurulmalı.

ESKİ MAHALLE SICAKLIĞINI KAZANMAK İÇİN HER SEMTTE KÜLTÜR-YAŞAM MERKEZLERİ (KYM) KURULMALI

Yetkilendirme ve akçalandırmayla birlikte semt başkanlığı-semt meclisleri olarak düzenlenip, semtleri canlı, kendi sorunlarını çözmek için çalışmalar yapan, **halkın kendi siyasal-yönetmelik deneyimleriyle demokrasiyi ve yerel sorunlara çözüm üretmeyi öğrendiği**, toplumsal yapının en alt birimleri, hücreleri olarak işlevselleştirmek gerekiyor. Semt meclislerine apartman ve site yöneticileri, o semtteki derneklerin, okulların, işyerlerinin, kurumların temsilcileri katılmalı, gençlik, kadın ve çocuk temsilcileri olmalı.

Her semtte "kültür ve yaşam merkezi" (KYM) işlevi de görebilecek bir semt meclisi binası olmalı. Belediyeler ve il özel idareleri bu yapıları kurmakla görevlendirilmeli. Yerel yönetim gelirlerinden ayrılacak payla da bu meclisler, belediyelere ait olan büyük altyapı hizmetleri dışında, semtin kendi ölçeğindeki sorunlarını çözebilmeli, birlikte yaşamının, toplumsal ilişkileri geliştirmenin, **insanın insana yabancılaşmasını gidermenin yapı taşlarını örmeli**. Bu, **"topluma ve demokrasimize mahallelerden güç alan dinamizm"** getireceği gibi, sorunun başka bir boyutu olan **"insan ilişkilerini geliştirmek"** diyebileceğimiz tikanıklığı da çözüm getirebilecektir.

Semtlerin ortasına yapılacak, bodrumuyla birlikte 4 katlı, taban alanı 500-1000 metrekare, büyük bahçeli, yaşamı canlandıracak, komşuluk ilişkilerini geliştirecek, apartman yaşantısının sonucu olan yabancılaşmayı ortadan kaldıracak bir kültür-yaşam merkezi yapılmasını öneriyoruz. Küçük parklar ve sınırlı boyutlu-işlevli Çankaya Evleri, Semt Konakları adlı hizmet merkezleri bu gereksinimleri karşılayamamaktadır. KYM’lerde kütüphane, internet odası, kurs odaları, spor salonu, toplantı salonu, yüzme havuzu, çocuk oyun alan ve odaları, açık-kapalı yeme-dinlenme alanları, kafe, mahalle-bölge STÖ’leri temsilcilikleri, hatta siyasi parti temsilcilikleri vb. yerler tasarlanabilir. **Öyle bir kültür-yaşam merkezi ki, hiçbir mahallelinin haftada bir kez uğramadan yapamayacağı bir çekim alanı. Hafta içi ve hafta sonu, yaz-kış yaşamın toplumsal merkezi. Yazın Ankara’nın ve benzer kentlerin kuruluşunu giderecek bir uygarlık vahası, gerçekleştiğinde belediyeceilikte imrenilecek bir uygulama. 50-60 bin nüfusa ve her biri 10-15 kilometrekarelik bir alana hizmet vereceğinden, belediye araçlarının hizmet alanındaki mahallelerle bu merkez arasında ücretsiz düzenli seferler yapması ulaşım kolaylığını sağlayacaktır. Yeni mahallelerde bu tür yapıların kurulması için uygun arsalar bulunmaktadır. Bu bölümlene, mevcut semtleri-büyük caddeleri temel alarak yapılabilir. Örneğin Dikmen caddesi ile Konya Yolu arasında yer alan, Dikmen- Sokollu- Öveçler- Balgat semtleri, üst-alt kısımlar olarak iki bölgeye ayrılarak ele alınabilir, ya da ikişer semt olarak ayrılabilir belki.**

SEMTLERDE DERNEKLEŞMENİN, STK’LARIN DESTEKLENMESİ BELEDİYELERİN YASAL GÖREVİ OLMALIDIR!

Çağdaş demokrasilerde devlet kurumlarının yetersizliğine karşı ve yurttaşların dinamizminin toplumsal sorunların çözümüne katkıda bulunabilmesi için; **hükümet dışı örgütler (NGO/Non- Governmental Organizations), sivil toplum örgütleri (STK), demokratik kitle örgütleri (DKÖ)** gibi çeşitli adlar altında bağımsız ve gönüllü dernekler ve birlikler kurulmaktadır.

Bu tür derneklerin semtlerde kurulması, çalışabileceği bir yere sahip olması, yasal destek görmesi, yerel yönetim gelirlerinden pay alarak, mahallelerin çağdaşlaşmasına katkıda bulunacak kaynaklara sahip olması çok gereklidir. Derneklerin kurulmasının desteklenmesi, yukarda önerdiğimiz semt meclisleri projesinin bir parçası olmalıdır. Bu derneklerden 6 milyona yakın nüfuslu ve yedi merkez ilçede 500’den fazla mahallenin bulunduğu başkent Ankara’da yalnızca beş-altı tane olması ülkemizin, yurttaşların dinamizminden yararlanmada ne denli geri olduğunun bir kanıtıdır. Artık, imar planlarında semt STK’larına yer ayrılmasının gündeme getirilmesi gerekiyor. Bu düzenleme, sivil toplum kuruluşu olan semt derneklerinin bağımsızlığına zarar vermeyecek biçimde, yasayla yapılarak zorunlu tutulmalıdır. Ama yer, mekan sorunu bile dayanışmacı bir güç oluşturarak aşılabılır. Çiğdemim Derneği buna örnektir.

HALKIN ENERJİSİNİN DEMOKRATİK SİSTEME AKMASI İÇİN...

İşte, yukarda önerdiğimiz “**semt meclislerinin kurulması ve bağımsız toplum örgütlerinin önünün açılması**” projesi; demokrasinin bu büyük tıkanıklığının aşılması, halkın enerjisinin sisteme akması, mahallelerin yalnızca konut bölgeleri olmaktan çıkarılarak, **toplumsal hayatın canlı biçimde yaşandığı, ilişkilerin yabancılaşmadan yakınlaşmaya evrildiği bir çözüm anahtarı sunmaktadır.** Bu yönde yasal düzenlemeler, halkın kendi deneyimleriyle öğrendiği, yönettiği bir yapı oluşturmasıyla, demokrasinin gelişmesine dev katkılar yapabilecek, sisteme tabandan taze kan akışı sağlayacaktır. Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne adaylık sürecinin gerektirmesiyle, demokratikleşme yönünde yasal düzenlemeler yapılmakla birlikte, bunlar yukarda önerdiğimiz ölçüde olmaktan uzaktır. Yukarda sözünü ettiğimiz boyutta bir yenilenme ile, “demokrasinin organları ve dokuları” yanı sıra, “**demokrasinin hücreleri**” de kurulmuş, canlandırılmış olacaktır. Mahalleler, 15-30 binlik nüfuslarıyla, artık bu düzenlemeyi hak etmektedirler.

Demokrasinin, çağdaş toplumun asıl enerji deposu mahallelerdir. 2005 yılında yasal bir düzenlemeyle kurulan ve İçişleri Bakanlığınca yönetmeliği de yayınlanan “**Kent Konseyleri**”, bu doğrultuda başka bir düzenlemedir. Ancak Kent Konseyleri mahalleler için herhangi bir açılım getirmemektedir. Kent Konseyleri belirttiğimiz işlevleri yapabilmekten uzaktır. Türkiye’de artan sayılarda ve çok çeşitli alanlarda STK’lar kurulsa da, toplumun hücreleri, taban birimleri olan mahallelerde STK’lara çok az rastlanıyor. Semt derneklerinin az olmasının, toplumumuzda STK’ların nicel ve nitel olarak az ve güçsüz olmasının altında, demokrasi tarihi ve birikimimizin fazla olmaması yanında, kuşkusuz siyasal nedenler de var. **Rejim seçkinleri her zaman “güçlü devlet güçsüz toplum” istemiştir. 1960 sonrasındaki askeri darbelerin STK’ların üstüne çökmesi, halkta**

bilinçaltına yerleşen “örgüt ve mimlenme” korkusunu pekiştirdi. Toplumun sindirilmesi ne yazık ki sivil toplumculuğun önünde ciddi bir engel. Pek demokratik bir ülke sayılmayız, değil mi?

EVRENSEL DEMOKRASİYE KATKI İÇİN DE SEMT DEMOKRASİSİ...

Yukarıdaki önerilerin uygulanması durumunda, Türkiye Batı demokrasisine de katkı yapan özgün bir deneyime sahip olacaktır. Türkiye’de pek az olan semt dernekleri, Batı ülkelerinde de yaygın değildir. Semt meclisleri türü yapılanmalara Batı’da pek rastlanmaz. **Günümüzde uygulanmakta olan “Temsili Demokrasi” bir seçkinler demokrasisi olmayı henüz aşamadı. “Doğrudan Demokrasi”ye evrilemedi.** İngiltere’nin eski başbakanı, **W.Churchill’in** dediği gibi, **“demokrasi en iyi rejim değildir, kötülerin en iyisidir”**. En iyisi olan “doğrudan demokrasi”ye evrimsel geçişi sağlamak, tam da demokrasinin hücreleri olan taban birimlerini kurmak ve etkinleştirmekten geçiyor. **Temsili demokrasinin tıkanıdığı, bunun, sayısız eşitsizlikler ve haksızlıklar biriktiren uygarlığın tıkanması demek olduğu açıktır.** Uygarlığımız, geldiği noktada sıçrama yapabilmek için hücrelerinin enerjisini harekete geçirmek zorundadır. Bunun yanında toplumların yarısı demek olan **kadınların önünü açmalı, onlara fırsat eşitliği ve toplumsal yaşamın her alanında eşitlik sağlamak gereklidir.** Tıkanıklığın en önemli nedenlerinden biri budur. Ama o bu yazının konusu değil.

Demokrasi “halk yönetimi” anlamına gelmektedir. Öte yandan, **demokrasi uygulamada bir “seçimle gelen krallar rejimidir”** ne yazık ki! Türkiye’de tanınan ve birçok kitabı Türkçe’ye çevrilmiş olan Fransız anayasa hukuku ve siyaset bilimcisi, **Prof. Maurice Duverger’nin** (1917-2014) kitaplarından birinin adı **“Seçimle Gelen Krallar”**dır (Kelebek Yayınları, 1986). Batının gelişmiş demokrasilerinde bile böyle tanımlanan demokrasi, bizde özellikle öyledir. Partilerde genel başkan egemenliği vardır. Halk beş yılda bir sandığa gidip, genel başkanların ve yakın çevresinin belirlediği adaylara oy veren birer “demokratik figüran” konumundadır. Yerel yönetimlerde de aynı olgu söz konusudur. Beş yıllığına seçilen merkezi ve yerel yönetici, bu beş yılı emrine verilen mali kaynaklarla birlikte “büyük bir esneklikle” kullanabilmektedir.

Aslında, Türkiye’de siyasal partilerin taban birimleri yasal olarak 1965 öncesinde vardı. Partilerin ilçe altı örgütlenme birimleri “bucak” ve “ocak”tı. Ocaklar, köylere dek iniyordu. 13.7.1965’te kabul edilen siyasal partiler yasası bu birimleri kaldırdı. 1960 darbesi öncesi karışıklık ve DP-CHP kutuplaşmasının faturası, haksız biçimde halka kesilerek bu birimler kapatıldı. Böylece 1946’da kurulan çok partili demokrasiyle birlikte, evrensel demokrasiye yapabileceğimiz bir katkı ortadan kaldırılmış oldu. Bu çok önemli değişiklik pek bilinmez. 27 Mayıs darbesinden sonra ne yazık ki ocak ve bucaklara “kıyıldı”. Bu, demokrasinin derinleşmesine duyulan bir kuşku, seçkinci, halka güvenmeyen bir uygulamaydı. DP’li Cumhurbaşkanı Celal Bayar’ın sağduyu ve sağgörüden yoksun ufuksuzluğu ve katılığı, Demokrat Partinin sivil cuntaya yönelmesinin başlıca nedeni olsa da, tepede Bayar-İnönü arasındaki kavganın faturası halka kesildi ve siyasal demokrasinin taban örgütleri biçildi. Merkezîyetçi, iki bin yıllık devlet geleneğimiz, hem de demokrasi getirmekle övünülen yeni anayasa ve siyasal partiler yasasıyla karşımıza heyula gibi yeniden dikilmişti: “Modernleşeceksek yukardan aşağı olacak! Halk bilmez, yanlış yapar. Devlet ne derse o!”

**LÜTFEN MAHALLE İÇERİSİNDE ARAÇ
KULLANIRKEN HIZ YAPMAYALIM!**

TEŞEKKÜRLER

Bildiğiniz gibi, sizlerin desteğiyle, lise ve üniversite öğrencilerine eğitim desteği veriyoruz. Önümüzdeki dönemde bunu devam ettirmek için desteklerinizin devam etmesini bekliyoruz.

2022 yılı Temmuz ayı içerisinde burs fonumuza destekte bulunan aşağıdaki komşularımıza teşekkür ediyoruz. Desteklerinizi makbuz karşılığında derneğimize verebileceğiniz gibi

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şubesi 4379 – 0001560

IBAN NO: TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60 numaralı hesabımıza da yatırabilirsiniz.

Melahat Önal	1.000,00	Fulya Yılmaz	200,00	Fatma Alev Akman	100,00
Yavuz Faruk Sütçü	500,00	Ülkü Oğuz	200,00	İrem Tomak	100,00
Bekir İçel	250,00	Feride Kantarcı	150,00	Keziban Ateş	100,00
Cemal Keskin	250,00	Gamze Karakul	150,00	Hikmet Özdemir	60,00
Melha Bilge	250,00	Zehra Kıracı	150,00	Necla Öztürk	50,00
Selma İçel	250,00	Çağrı Acar	100,00	Neşe Candar	50,00
Fatma Gül Cansel Türkay	200,00	E.Ferhan Sabuncuoğlu	100,00	Ertan Doğmuş	25,00

Temmuz ayı içerisinde derneğimize bağış yapan **Leyla Özdemir ve Çiğdem İşçi**'ye de teşekkür ediyoruz. Bağışlarınızı da makbuz karşılığında derneğimize yapabilir veya banka hesabımıza gönderebilirsiniz.

BAĞIMSIZ, TARAFSIZ, GÖNÜLLÜ...

Dikkat! Empati kurmak; can kurtarabilir, sevdiklerinizle problemlerinizi yoluna koymanıza yardımcı olabilir, karşınızdaki kişilerle sağlıklı bir ilişki kurmanızı sağlayabilir. Neymiş bu empati kurmak? dersiniz, empati, kişinin kendisini bir diğer insanın yerine koyması, karşındaki insanın duygu ve düşüncelerini hissetmesi (aslında daha çok hissettiği duygusunu vermesi) ve bunu ona iletmesi demektir. Anlamını bilince ne olacak? dersiniz size cennetin anahtarını vaat edemem ama empati kurma yeteneğinizi geliştirdiğinizde bu dünyada kimi kapıları açacak bir anahtarınız olabilir elinizde. En azından yakınlarınızla ilişkilerinizi iyileştirebilirsiniz. Yine hayalperest tarafım tuttu belki, bilmiyorum ama insanların empati kurma yeteneğini geliştirdikleri ölçüde kutuplaşmanın önemsizleşeceğine inanmak isteyen bir insanım. Düşünsenize

insanlar yapıştırıcı vazifesi gören bir inanışa, kişiye, yere gerek kalmadan sadece birbirlerinin duygularını, düşüncelerini anlamaya çalışsalar, birbirlerine ve birbirlerinin duygu ve düşüncelerine saygılı, nazik olsalar ve bu da ortak çıkarımız olan birlik ve beraberliği sağlasaydı...Neyse şimdilik bunları bir tarafa bırakalım şöyle bir diyalog olası: “-Anlaşılamadığımı hissediyorum”, “Bu devirde kim kimi anlıyor ki, geçer.” Böyle bir diyalogda derdini anlatan kişinin anlaşılamama hissi yaşamaması olası ve biliyor musunuz intihar sebepleri arasında anlaşılamama hissi önemli bir yere sahip. Ya da “Her şey çok kötü, mutsuzum, sınavda başarısız olacağım” diyen çocuğunuza “öyle dersin öyle olur, kimler hangi şartlarda başarıyor biliyor musun!” dersiniz pek bir faydası olmaz. Onun öncelikle anlaşıldığını hissetmeye ihtiyacı var. Karşınızdakine anlaşıldığını hissettirin. Emin olun, siz de tatmin olursunuz ve karşınızdakine de bir iyilik yapmış olursunuz. Yalnız empati kurmak derken şöyle bir tuzağa düşmeyin. O kişinin bütün duygu ve düşüncelerini sırtlamaya kalkmayın zaten bu, empati kurmak olmaz. Yine eski bir yazım, eklemek istediklerim var. Bir hayvanat bahçesinde en vahşi tür bölümüne ayna koymuşlar. İnsanoğlu karşındakini ezebilme imkanı bulunca acımasız olabiliyor, bu şiddetin o kadar çok çeşidi var ki yazıp enerjisini çoğaltmak istemiyorum. Sevgi= 2 hece, 5 harf

Bu mu kütlesi, oluşu, ederi
Karşıtı desen nedir?
Nefret mi gerçekten
Hiç düşündün mü, o ne kadar barındırıyor içinde sevgiyi
İyilik-kötülük
Mutluluk-mutsuzluk
Neşe-keder
Hastalık-sağlık
Sonsuz bir dualite dünyasıysa bu dünya
Ötelemek neden içimizdeki ötekini
O olmasaydı nasıl anlardık seçtiğimizin değerini
İnsan, boşlukta süzülen varlık
Neye tutunacak ışıklar karardığında
En iyisi tek tek aydınlatmak içerideki karanlığı
Hava karardığında yakmak için içindeki ışığı♥

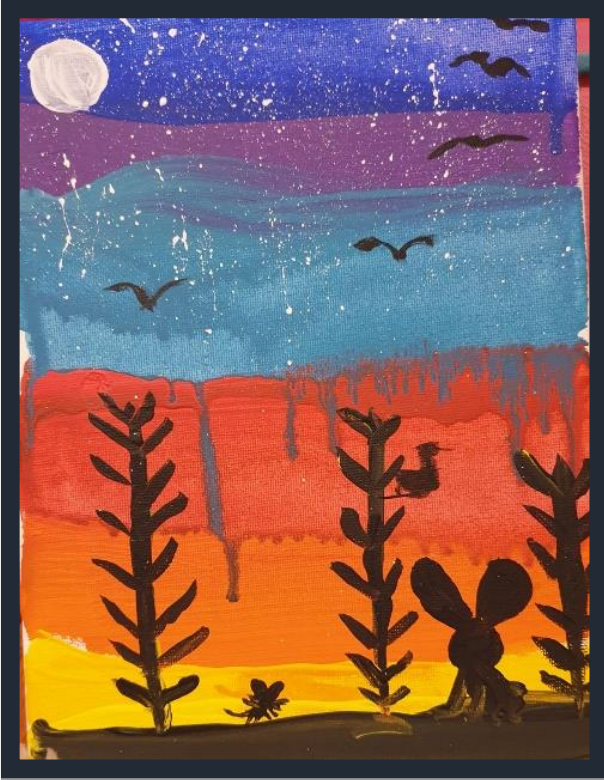
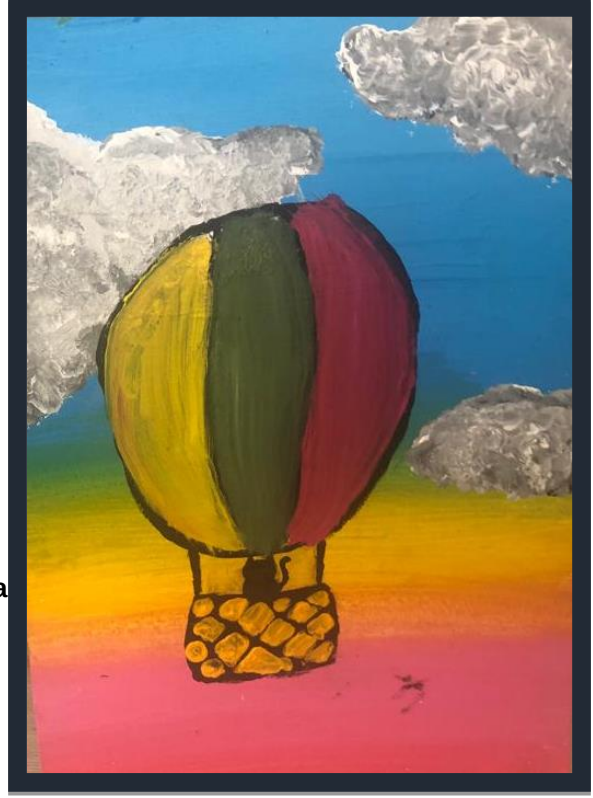
ÇİĞDEMİM DERNEĞİ
ÇİĞDEMİM OĞUZ TANSEL SEMT KÜTÜPHANESİ
ÇALIŞMA SAATLERİ
HER GÜN - 11:00 → 17:00

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN RESİMLER

Pelin Cebbari
İşçi Blokları Mah.
Hilal Apt.
(9 yaşında)

Akrilik boya

Arven Bülbül
Gökkuşığı Sitesi
(7 yaşında)

Gün batımını izleyen tavşan ve fare
(Akrilik boya)

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz.
Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@cigdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

Sokak Köpekleri

Şirindere bölgesinde, sokak köpekleri için, düzenli besleme çalışmasına devam ediyoruz. Bölgede şu anda 80 civarında köpek var. 3 tanesi hariç hepsi kısırlaştırıldı. Köpekleri normalde 2 günde bir besliyoruz ve bir beslemede 4 paket (15 kgX4=60 kg) kuru mama kullanıyoruz.

Mama fiyatlarında başladığımızdan bugüne %100'ün üzerinde artış oldu ve maalesef artık yapılan destekler yetmiyor. Düzenli bağış yapan komşularımıza çok teşekkür ediyoruz ve desteğinizi bekliyoruz. Katkılarınızı aşağıdaki banka hesabına gönderebilir veya derneğimize makbuz karşılığında teslim edebilirsiniz. Ayrıca mama alıp getirerek veya kargoya vererek de destek olabilirsiniz. Bunların dışında kapınıza gelip destek isteyen olursa itibar etmeyin. Öyle bir bağış toplama yöntemimiz yoktur.

HESAP NUMARAMIZ : ÇİĞDEM, Eğitim, Çevre ve Dayanışma Derneği

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şb. 4379 – 0161669 - IBAN : TR320006400000143790161669

NOT: Derneğimiz tarafından sadece Şirindere bölgesinde düzenli besleme yapılmaktadır. Bunun dışında mahalle içerisindeki diğer köpekler her bölgede bulunan hayvansever komşularımız tarafından beslenmektedir.

Bunun yanı sıra kısırlaştırma çalışmaları da devam ediyor. Şu ana kadar mahallemizden 218 köpek kısırlaştırmaya gönderildi. Şirindere bölgesinde kısırlaştırılacak köpek sayımız 3'e indi. Mahalle içinde sayıda oldukça azaldı. Hasan Ali Yücel Sosyal Bilimler Lisesi yolunda bir miktar kısırlaştırılacak köpek kaldı. O bölgede çalışmaya devam ediyoruz.

1 - 31 TEMMUZ 2022 TARİHLERİ ARASINDA MAMA DESTEĞİNDE BULUNAN AŞAĞIDAKİ KOMŞULARIMIZA TEŞEKKÜR EDİYORUZ	
AYŞE GÜLAY TOKSÖZ	MELİHA BİLGE
BURAK UYAROĞLU	NATİKA GÜLSEN UYSAL
CENGİZ ÇETİNER	NESLİHAN AYYILDIZ ŞAHİN
CENK BURAK ALTAY	NİLÜFER AKSOY
ELİF ŞEN	PARS INTERNATIONAL TEKNOLOJİ LOJİSTİK DANIŞMANLIK
ELVAN ESKİ ÖZTÜREL	REÇEL SATIŞI
FATİH FETHİ AKSOY	SEMRA MUHSİNOĞLU
FATMA ALEV AKMAN	SEZER KARAKAYA
FATMA SERAP ÇINAR	ŞULE KÖKHAN
GÖKÇEN YILDIZ	TÜLİN DALKILIÇ
GÜNSELİ BİNGÖL	ÜLKÜ DAĞLI
LEVENT KIRCA	ZEHRA KIRAÇLI
MEHMET TOMANBAY	ZÜHRE ELİF ER

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ SOKAK HAYVANLARI PROJE HESABI 2021 YILI ÖZETİ

Tarih	Gelir	Gider	Mevcut	Açıklama
31.12.2021	44.480,60	-44.207,60	273,00	15 ŞUBAT'DAN 31.12.2021' kadar 590 PAKET MAMA ALDIK VE DAĞITTIK
		2022 yılına devir	273,00	230 FARKLI KOMŞUMUZDAN DESTEK GELDİ 183 SOKAK KÖPEĞİ KISIRLAŞTIRILDI

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ SOKAK HAYVANLARI PROJE HESABI 2022 YILI ÖZETİ

Tarih	Gelir	Gider	Mevcut	Alınan mama paketi (15 kg)	Toplam Kısırlaştırılan Köpek Sayısı
31.07.2022	41.187,10	-40.504,37	682,73	258	218

Turhan Demirbaş – Başak Sitesi

2007- 2008 yıllarında her ay bir hafta bu işyerimize çalışmaları yerinde izlemek üzere gittim. İlk yıl rezerv ve hidrojeoloji sondajları vardı. Ankara'dan gece 21.00 Afşinliler otobüsüne bilet alırdım.

Otobüste gece uyuyanların horlamaları ve ayak kokuları yüzünden uyuyamazdım. Otobüs muavini gece aralarda gezer ayakkabılarını çıkaranları uyarırdı.

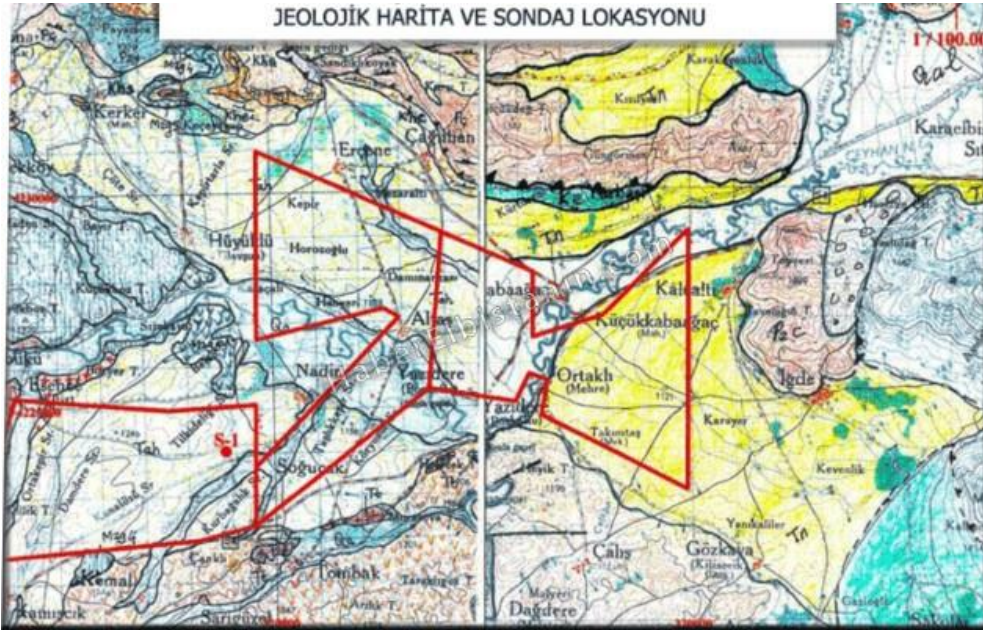
Bu yolculuklarım devam etti, Ankara'ya dönerken gündüz dönmeye gayret ettim. Büyük minibüsle Kayseri'ye gelip oradan Ankara arabasına bindim. Hem Kayseri

otogarında alışveriş yapma olanağı buldum.

Afşin'de bulunduğum ilk sene 2007 seçimler vardı. Ben Ankara'da oy kullandım, fakat seçim çalışmaları yapan partiler bayrak, afiş asmışlar seçim büroları açılmıştı. Bütün sağ partilerin çalışmaları varken CHP yoktu. Şu sonuca varılıyordu ki halk tutucu idi ve menfaati nerede ise o partiye oy veriyordu. Seçim sırasında iktidar partisi arazisi olana teşvik veriyordu, duyduğuma göre dağ taş bile teşvik verilmişti.

Akşam yemekten sonra bir grup mühendis arkadaş ile öğretmen evine gidiyorduk. Çay içip kağıt oynuyorduk. "King oyunu" gibi. Bir hafta sonu öğretmen evinde düğün vardı. Düğünü pek seyretmedik ama gelen müziği merak edip baktığımda "tef" çaldıklarını gördüm. Dikkatimi çekmişti, böyle dini müzik çalınarak düğün yapıldığını görmemiştim.

Sondajlar devam ederken arazinin verimliliği dikkatimi çekti. Sondaj lokasyon yeri hazırlanırken araziye epey gezdim. Verimli olmasını kömür katmanlarının üzerindeki "Gıdy" adı verilen gübre gibi toprağa bağladım. Ayçiçek tarlalarında kafalar kocaman oluyordu, "Tadım" gıda bu ürünleri toptan alıyormuş. Yine sulak arazi olduğu için " Buğday Tarlaları" çok verimli olduğunu gördüm.

Seçim öncesi herkes memleketine izne gitmeye başlamıştı. Diyarbakırlılara sakın oyunuz boşuna girmesin diye söyledim. Malatyalılara zaten bir şey söylemeye gerek yoktu, mevcut iktidardan her zaman memnun olduklarını biliyordum. Birisiyle elektrik faturaları üzerinden tartışmıştık. Her ay fatura kesilmeye başlandı dediğimde zaten her ay kesiliyordu dedi. Halbuki eskiden iki ayda bir faturalar gelirdi. Bu dediğim özelleşme öncesiydi galiba.

2008 yılında rezerv sondajları devam etti. Birçok birim vardı. Jeoloji. jeofizik log ekibi ve maden analizleri bölümünde kömür örneklerini analiz ve nem, kül vb. gibi değerler araştırılıyordu. Ayrıca benim de yine yarı zamanlı dahil olduğum zemin etüdleri sondajları çalışmaları vardı.

Dev iş makineleri ve kamyonları arasından geçip sahamıza varıyorduk. Birçok zemin sondajı sonunda fizibilite ekibinden arkadaşlar rapor yazıp hidrojeoloji sondajları yapılmasını istediler.

MTA'nın o sıralar işi çoktu ve zemin etüdü yaptığımız saha özelleştirilmişti. Özel şirket ihmal edip raporu göz önüne almayınca, dekapaj sahasında büyük bir toprak kayması meydana geldi. Aklımda kaldığı kadarıyla 8 kişi göçük altında kaldı ve kurtarılamadı. Bu kaza 02.04.2010 tarihinde meydana gelmiş ve milyonlarca metreküp toprak kaymıştı.

Yapılan sondajlar sonunda; A ve B ünitelerinin dışında C ve D ünitelerinin özel şirket tarafından yapılması taahhüt edilmiş, fakat yapılmamıştır. Mevcut durumu korumaya yönelik çalışmalar devam etmiş. Özel şirketin işlettiği santral bacaların filtreleri faaliyete geçirilmemiştir. Afşin'de ve çevre köylerde maalesef kanser vakaları artmaya devam etmektedir.

Özelleştirme öncesi rezerv belirlendi, arazi kamulaştırması yapıldı, iş makineleri hizmetlerine verildi. Baca filtreleri onarıldı, en önemli ayağı teşvik bile verildi. 1400 kilo kalorilik kömürü çıkarıp yakarak elektrik enerjisi elde edeceksin. Böyle ballı kaymaklı işi nerede bulacak özel sektör (Ciner Grup).

Devleti sürekli kötöleyen, verimli değil diyen zihniyet iş başında olunca ne yapılır. Sanki özel sektör çok iyi çalışmış gibi.

GLUTENSİZ İRMİK HELVASI

Elif ÜNAL – Çiğdemim Derneği Bursiyeri

Malzemeler (2 Kişilik)

- 1 çay bardağı = 125 ml
- 2 tepeleme yemek kaşığı tereyağı
- 1 yemek kaşığı sıvı yağ
- 1 çay bardağı mısır irmiği
- 1 çay bardağından 2 parmak eksik toz şeker
- 1.5 çay bardağı su
- Yarım çay bardağı süt

Yapılışı

Tavaya tereyağını ve sıvıyağı koyun, eriyene kadar ısıtın. Eriyen yağın üzerine irmiği dökün ve rengi kahverengiye dönene kadar kavurun. Bu sırada bir tencerede su, süt ve şekeri şeker eriyinceye kadar ısıtın. Kavrulmuş irmiğin üzerine sıcak karışımı dökün ve karıştırın. Yüksek ateşte bir taşım kaynadıktan sonra altını kısıp tekrar karıştırın. Üstünü kapatı birkaç dakika daha suyunu çekene kadar pişirin, tabaklara servis etmeden önce son kez karıştırıp servis edebilirsiniz.

Seza Kutlar Aksoy
**ŞEKER KIZ VE
BÜYÜLÜ ELMA**

AN
Çocuk

Şeker Kız ve Büyülü Elma çocuklara doğayı düşündüren bir kitap. Seza Kutlar Aksoy yazmış An-Su Aksoy resimlemiş.

Doğanın neden önemli olduğunu, insanların doğaya neden zarar verdiğini, bu zararın sonuçlarını çocuklara sorguluyor. Doğanın nasıl korunması gerektiğini anlatıyor.

Kitabın kahramanı Şeker'in hormonsuz elmalar ile başlayan macerası Ege kıyılarında yaptığı yolculukla devam eder. Yolculuğunda altın arama sırasında kullanılan siyanürün doğayı kirletmesi, zeytin ağaçlarının kesilmesi, orman yangınlarının çevreye verdiği zarar, düzensiz yapılaşmanın hayvanların yaşama alanlarının daraltmasına tanık olur. Daha önce duymadığı kavramlarla tanışır.

Kitabı okuyup, mücadelecı, hayalleri olan, meraklı, sorgulayan ve araştıran Şeker'le tanışan çocuklar doğayı verilen zarardan kurtarmak için düşünmeye başlayacaklardır. Şeker Kız ile birlikte sağlıklı beslenmenin önemini kavrayacak, ormanların yok oluşunun tehlikesini görecek ve yiyeceklerin doğallığının korunması konusunda bilinçlenecektir.

Kitap 8-10 yaş grubuna yönelik hazırlanmıştır. İyi okumalar.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ MAHALLE BOSTANI PROJESİ

KOMPOST İÇİN KULLANILAN ATIKLAR

Organik mutfak atıkları (pişmemiş)
Tüm yeşil yapraklılar
Meyve atıkları
Budanmış ev bitkileri, çiçekler
Çay, kahve atıkları
Yumurta kabukları (temizleyip, döveçte
içice ufalayıp biraz suda bekletirsek çok daha
hızlı ve güzel dönüşür)

Bu atıkları derneğimize
getirebilirsiniz

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ EĞİTİM DESTEĞİ/BURS PROJESİ

**SİZLERİN KATKILARIYLA DEVAM EDEN PROJEMİZDE BU DÖNEM
4'Ü LİSE ÖĞRENCİSİ OLMAK ÜZERE 29 ÖĞRENCİYE 9 AY
BOYUNCA 250 LİRA DESTEK VERDİK.**

**PROJE KAPSAMINDA BUGÜNE KADAR 96 FARKLI GENCİMİZE
DESTEK OLDUK.**

**PROJEYE İSTEĞİNİZ ZAMANDA VE İSTEDİĞİNİZ
MİKTARDA DESTEK OLABİLİRSİNİZ.**

**Bağışlarınızı makbuz karşılığında derneğimize veya
T.İş Bankası Çukurambar Şubesinde bulunan dernek
hesabımıza gönderebilirsiniz.**

4379 – 0001560

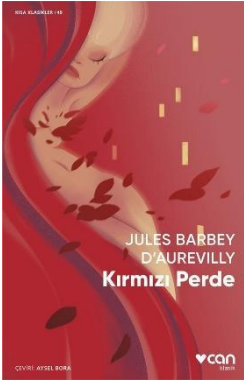
TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60

**Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara
Tel: 2852047 0530 6609583 www.cigdemim.org.tr**

Bizi gidenin geri gelip gelmemesi değil, neden yola çıktığı, vardığı yerde amacına ulaşip ulaşmadığı ilgilendiriyor. Geri dönerse hoş gelir elbette, ama her gidişin bir dönüşü olmadığı, olsa da bu dönüşün her zaman pek hoşça olmadığı belli! (Hit the road, Jack. And don't you come back. No more! Ray Charles, 1962).

Yola Çıkış

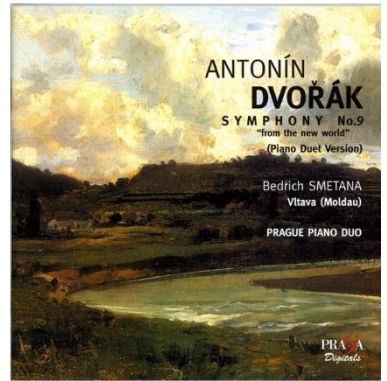
Yolcu yolunda gerek, o halde yola koyulalım. Amaç ne olursa olsun yola çıkıldığında beklenmedik olaylarla karşılaşılması olağandır. Yolda “beklenmedik” deneyimler esasında beklenendir, yol macera mecrasının ta kendisidir. Zaten yolcuğun ruhu yeni deneyimlerin aynasında insanın kendini tanıması ya da yeniden tanımlamasıdır. Hattı zatında yolculuk başlı başına ciddi bir yaşam aşamasıdır.

Madem yolculuk ciddi bir iş, o zaman kendine göre adabı da olmalıdır. Söz gelimi içinde başkalarının da olduğu bir araçla yola çıkıldıysa “seyahat anlaşması” yürürlüğe girer. **Barbey D'Aurevilly** Kırmızı Perde adlı öyküsünde hiçbir yerde yazılı olmayan ama herkesçe malum “yolcular-arası sözleşmesini” şöyle anlatıyor: “Arabada sohbetin en iyi taraflarından biri de, insanların birbirlerine söyleyecek şeyleri kalmadığında kesilebilmesidir, üstelik bu kimseyi sıkıntıya sokmadan oluverir. Bir salonda bu rahatlığa sahip olamazsınız. Nezaket gereği konuşmayı sürdürmek zorunda kalırsınız ve çoğu zaman bu masum ikiyüzlülüğünüz, doğuştan sessiz bile olsalar (böyleleri var), aptalların birkaç çift laf etmek ve şirin görünmek uğruna didinip yırtındıkları bu sohbetlerin boşluğu ve can sıkıcılığıyla cezasını bulur. Toplu taşıma araçlarında, herkes hem kendi evinde hem de başkasının evinde gibidir, istendiği an, kabalık etmiş olmadan sessizliğe bürünüp konuşmaktan vazgeçerek hayallere dalabilirsiniz.” (1).

Gerçekten de hayallere dalınabilen yolculuk insan yaşamının en yalın, kendine en dürüst ve en yakın olduğu süreçtir. Yol boyunca zaman daima ileri sararken, zihin adeta ileri gitmeye ayak dirercesine bir geriye, bir o ana, bir ileriye zıplar durur. Afrika yerlileri bir yerden bir yere hızla giderken arada durup ruhlarının bedenlerine yetişmesine zaman tanırırlar.¹ Yerlilerin farkına vardığı gibi zihnin jet-lag'i insanı bir türlü rahat bırakmaz, hırpalır durur.

Örneğin Çek besteci **Antonin Dvorak**'ın 1800'lerin sonunda çıktığı Amerika yolculuğunda bestelediği **Yeni Dünya** adlı **9. Senfonisi** (Op. 95, Mi minör, 1893) jet-lag'i betimleyen bir tür turistik seyahat güncesi olarak kabul edilebilir.² Avrupa'nın değişik ülkelerinden gemilerle Amerika'ya giden göçmenler New York limanına yaklaşırken uzaktan Özgürlük Anıtını ilk gördükleri anda akıllarından geçenler müziğe dökülse tam olarak ortaya **Dvorak**'ın bu senfonisi çıkardı. Eser bir yandan bu yeni tanıştığı dünyaya şaşkın ve meraklı, bir o kadar da tedirgin ve endişeli bakışını; bir yandan da uçsuz bucaksız coğrafyanın verdiği özgürlük duygusunu ama o anda bilinmezlikler nedeniyle eli kolu bağıllık hissini, yani heyecanla kaygı arasında kalmışlığını anlatır. İlk kez duyduğu zenci müziklerinden ve Kızılderili tören ezgilerinden etkilenerek “yeni dünya” Amerika izlenimleri sunmuştur ama anlatırken “eski dünyasından” getirdikleriyle harmanlayarak kendi vatanının gözünden Amerika'ya bakmıştır. Öyle ki eseri dinleyen Amerikalılar Amerikan melodileri, Çekler ise Çek melodileri duyarlar.

Derken sıra hasreti ağır basar ve **Dvorak**, Iowa eyaletinin bir köyüne yerleşmiş Çek göçmenlerle buluşmak, onlarla vatan hasreti gidermek ihtiyacı duyar. Bu sırada bestelediği **Amerika** adlı **Yaylı Sazlar Kuarteti**'nin birinci bölümünde yeni ayak bastığı kıtanın orta batısındaki göz alabildiğince uçsuz bucaksız çayırlarını coşkulu duygularla aktarır, ikinci bölümünde ise geride bıraktığı ülkesini buruk özlemle anar (Op.96, Fa majör, 1893).

Diğer bir deyişle **Dvorak** bedenlen oraya varmıştır ama zihnen hâlâ orada değildir, Afrikalı yerliler misali zihni bedeniyle buluşamamıştır. Kendisini emniyette hissettiği yurduna geri dönene kadar da zihninde Amerika'ya tam varmış değildir. **D'Aurevilly**'nin dediği gibi Amerika'dayken “hem kendi evinde hem de başkasının evinde”dir. Ayak basmak, orada nefes almak varmak değildir ki! **Dvorak**'a ilham veren “yeni dünya” onun

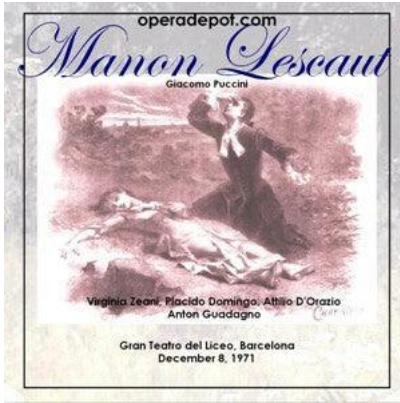
beklentilerini karşılamış mıydı bilmek mümkün değil. Ancak her zaman herkese olduğu gibi onun da bu yolculukta evi cebinde dolaştığı söylenebilir.

Varış

Yola çıkınca hedeflenen olmasa da elbette eninde sonunda bir yere varılır. Örneğin Kolomb misali Hindistan'a diye yola çıkıp tam ters yöndeki Amerika kıtasına da ayak basılabilir. Olsun, yanlış hedefe de olsa varmak varmadır. Ancak varılan yer **Gulliver'in** ayak bastığı ülkeler gibi de olabilir; dünyada kim bilir kaç nesil, çıktığı yolculuklarla vardığı diyarlarda kendisini ya orallara göre cüce ya da dev şeklinde gören, hangi gerçeği arıyor idiyse onu bulamayıp gerisin geri evine dönen **Gulliver'in** maceralarıyla büyümüştür! Şurası muhakkak ki yolculuğa öncelikle bir şeyleri "aramak, bulmak için" çıkılır, görülen ise yana anlatılmalı kâr olarak kalır. Aranılan büyük olasılıkla sahiden kim ve ne olduğudur. Varan kendisini orallara göre daha akıllı, güçlü ya da tersine daha akılsız, güçsüz bulabilir ama bu gerçeği gösterir mi?

Söz gelimi **Nixon Çin**'de adlı çağdaş bir operanın da konusu olduğu üzere Nixon, eşi ve dışişleri bakanı Kissinger ile Çin'e giderken büyük olasılıkla güçlülük ve gövde gösterisi yapmaya gitmişti.³ Amerika'da olsalar belki Mao Tse-tung ve Chou En-lai ikilisi ile boy ölçüşebilirlerdi ama yer azametli Çin olunca, Nixon ile beraberindeki erkân kendilerini **Gulliver'in Devler Ülkesine** ayak basmış cüceler olarak bulur. Ne büyük hezimettir ava gittiği yerde av olmak!

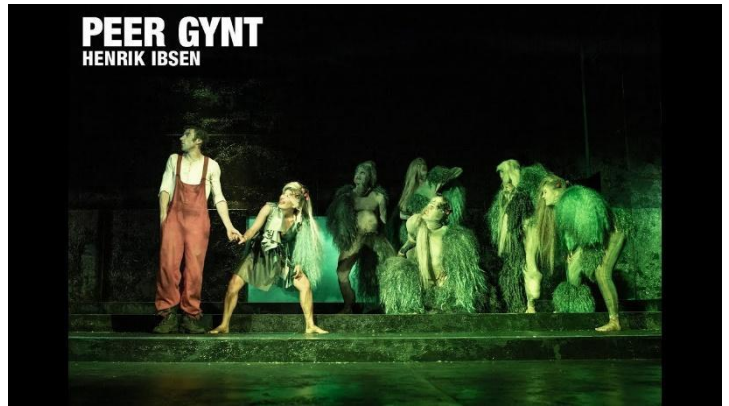
Yine de onların başına gelenler fahişelikten kurtulmak ve sevdiği adamla mutlu bir gelecek yaşamak umuduyla Fransa'dan yola çıkan terzi kız **Manon Lescaut**'nun başına gelenler kadar korkunç değildir (2). Esas amacı

vatanında yaşadıklarını tümüyle unutup geride bırakmak, yeni bir ülkede kendini bulmak ve mutlu olmak olan **Manon**, New York'un göçmen adasına ayak basar basmasına ama oracıkta aklıtan ölür. **Dvorak** da Özgürlük Anıtı'nı gördüğünde, cebinde güven duyduğu anavatan anıları olup tüm umudunu oraya bağlamadığından olsa gerek geri dönene kadar adeta arafta kalmış, ancak geri dönünce gittiği yere vardığını idrak etmiştir. Fransız romancı **Abbé Prévost**'un opera ve balelere ilham olan **Manon**'u günümüz bahtsız umut yolcularının öncüsüdür.⁴⁻⁷

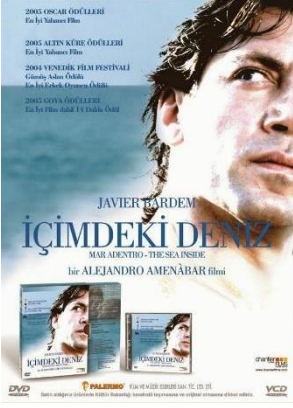
Öte yandan kendini aramak için yollara düşen bir başka gezgin, **İbsen**'in Don Kişot'vari kahramanı **Peer Gynt** uzun bir yaşam sürer ama büründüğü kimliklerden pek hoşnut kalmaz (3). Kâh kudretli bir kral, kâh zengin bir tüccar ve kâh başı deritten kurtulmayan bir maceracı kimliğiyle Çin, Afrika, Güney Amerika, Arabistan, Asya yolculuklarında tanıştığı insanlara "kendi olmaktan" söz eder ama çoğu bunun ne demek olduğunu anlayamaz. **Peer** "Beynimin içinde yaşamım ve beni benliğimden ayırmayan bir dünya. Bana göre kendi olmak, tutkular, istekler, amaçlar, özlemlerle silahlandırılmış bir ordu demek... Kendi olmak, umut, sevinç ve korkudan bir deryadır; göğsümü kabartan, iliklerime kadar beni kışkırtan her şeydir.", der. Yaşı ilerledikçe insanın bir meyveye benzediğini düşünmeye başlar. Kabukları soyuldukça özünde kim olduğunu meyvenin çekirdeğinden anlayacaktır. Artık herkese "Rica ederim bana **Peer Gynt**'ün kim olduğunu söyler misiniz?", demeye başlar. Ama sonunda bir meyve değil, soğan olduğunu anlar; kabuklar soyuldukça ortada çekirdek diye bir şey kalmamıştır. **Peer**'e âşık genç güzel **Solveig**'in sözlerine **Edvard Grieg**'in ezgileriyle kulak verecek olursak:⁸

“Kış geçebilir ve bahar kaybolabilir, yaz da yok olacak ve sonra yıl. Ama şunu kesin olarak biliyorum, tekrar geri geleceksin; Ve söz verdiğim gibi, o zaman beni beklerken bulacaksın...”

Dönüşler

Demek zaman geri dönüş zamanıdır, hele de geride dört gözle bekleyen varsa. Oysa kaderde eve eli boş dönmek kadar dönüşte evi boş bulmak da yazılı olabilir. **Odysseus**'un dönüş yolu evinden uzak kaldığı süre kadar uzun, dönüşte evde kalışı ise bir o kadar kısa olmuştur (4). **Odysseus**'un karısı **Penelope**, **Solveig** gibi bekleme sözü vermiştir vermesine ona ama eve döndüğünde onu sadece köpeği tanır. İnsan yola çıktığı anda geride bıraktığı yer artık aynı yer değildir. Böylece “ev” artık evi olmaktan çıkmış olan **Odysseus** da artık eski kendisi değildir. Hiç gitmese miydi, yoksa dönemese miydi?

İçimdeki Deniz filminde uzun yıllardır tümüyle felç olan **Ramon Sampedro** hayallerinde denizlerin üzerinden uçarak yolculuğa çıkar. Elbette sonu ötenazi ile biten son derece hüzünlü ve trajik bir öyküdür onunki. Yine de ondan alınabilecek en önemli ders asıl yolculuğun bedenden ziyade zihnin katılmasıyla yapılan olduğudur. Günümüzün cep telefonu eşlikli, özçekim ağırlıklı, yani zihnin eşlik etmediği, salt bedenin dolandığı geziler gerçek yolculuk mudur sizce?

Dipnotlar

1. <https://exploringyourmind.com/moment-your-soul-to-catch-up-beautiful-african-story/> Erişim: 11.07.2021
2. <https://www.dvoraknyc.org/dvorak-in-america> Erişim: 23.07.2021
3. Nixon in China. 3 perdelik opera. Beste: J. Adams, Libretto: A. Goodman, 1987
4. Manon Lescaut. 3 perdelik opera. Beste: D. Auber, Libretto: E. Scribe (A. Prévost), 1856.
5. Manon. 5 perdelik opera. Beste: J. Massenet, Libretto: H. Meilhac, P. Gille (A. Prévost), 1884.
6. Manon Lescaut. 4 perdelik opera. Beste: G. Puccini, Libretto: L. Illica, M. Praga, D. Oliva (A. Prévost), 1893.
7. Manon. 3 perdelik klasik bale. Beste: J. Massenet, Koreografi: K. MacMillan (A. Prévost), 1974
8. Peer Gynt. Orkestra için süitler (Suit 1, Op. 46 ve Suit 2, Op. 55), Beste: E. Grieg (H. İbsen'in şiir formunda beş perdelik tiyatro oyunundan esinle), 1875
9. İçimdeki Deniz (Mar Adentro). Yönetmen: A. Amenabar, Senaryo: A. Amenabar, M. Gil, Oyuncular: J. Bardem, B. Rueda, L. Duenas, 125dk, 2004

Kaynaklar

1. D'Aurevilly B: Kırmızı Perde. İçinde: Şeytani Öyküler. (Çev: A. Bora), Can Yayınları, 3. Baskı, 2020
2. Prevost A: Manon Lescaut. (Çev: AF. Ersöz), Helikopter, 2021
3. İbsen H: İki Oyun: Brand ve Peer Gynt (1867). (Çev: SB. Göknil, Z. İpşiroğlu), İş Kültür, 2006
4. Homeros: Odyssea. (Çev: A. Kadir, A. Erhat), Can Yayınları, 1. Baskı, 1984

Yunan Kelimesi nereden gelmiştir? Arapça ve Farsça aynı anlama gelen *yūnān* sözcüğünden türetilmiş. Eski Farsçada sözcük "Yunan boylarından biri, İyonyalı" adından alıntıdır.

Yunan Edebiyatı'nda Türklere karşı ılımlı olan yazarlardan bazıları şunlardır; Kazancakis, Dido Sotiriyu, Akilas Millas'tır. Yazdıkları kitaplarda vereceğimiz örnekler bunu kanıtlar niteliktedir.

Yazar **Kazancakis**, **Kaptan Mihalis** romanını 1953 yılında yazmıştır. Girit adasında yaşadığı ilk yıllardan etkilenmiştir. Kaptan Mihalis birçok dile çevrilmiş ve yayımlanmıştır. Kitap, 1889 yılında Giritlilerin Osmanlı İmparatorluğuna başkaldırısını ele almaktadır. Gerçi Girit'teki Rumlar 1800'lü yıllarda 3-4 defa ayaklanmışlardır. Babasının hayatından etkilenip yazmıştır. Girit'te Kaptan Mihalis ve Nuri Bey küçükken kan kardeş olmuşlardır. Sonradan iki halkın birbirlerine düşman olmaları bu arkadaşlığı bozmuştur. Nuri Bey kaptanın kardeşini öldürmüş kendisi de yaralanmıştır. Kaptan Nuri Bey'in iyileşmesini beklemiş, gittiğinde öldürememiştir. Nuri Bey kendini bıçakla öldürmüştür. 1821 yılındaki ayaklanmada "Berberi" Osmanlı askerleri ayaklanmayı kanlı olarak bastırdığında bahseder. Sanırım Osmanlı tebaasında olan Libya'dan yakın olduğu için asker getirmişler.

Dido Sotiriyu; Benden Selam söyle Anadolu'ya

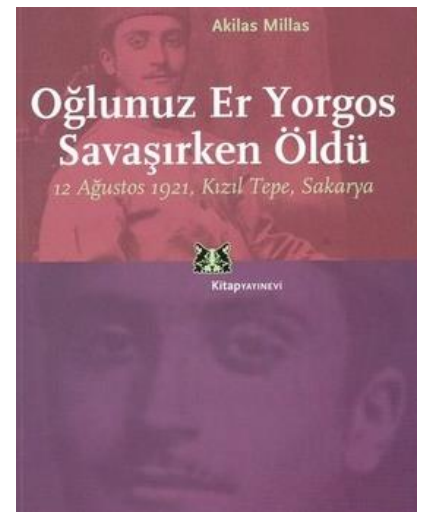
Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'daki Rum köylüleriyle Türkler arasında yaşanan tarihsel bir "dram"ı anlatıyor Sotiriyu'nun kitabında. Son derece sıcak ve duygusal bir anlatım ile anlatmış yazarımız. "Benden Selam Söyle" Anadolu'ya Manoli Aksiyotis adlı bir Rum köylüsünün gerçek yaşamından kaleme aldığı anılarının romanlaştırılmasından oluşur. Sotiriyu şöyle söyler; "Bu romanın dokusunu ben, işte bu denli gerçek tanıklardan süzüp çıkarttım. Bir daha geri gelmemek üzere çökmüş bir alemin gözlerinizin önünde canlandırmak amacıyla yaptım bu işi. Yaşlılar unutmasın ve gençler bütün olup biteni çırpıçılak bir şekilde görsün, öğreysin diye.." derken gerçek bir yaşanmışlığı niye bugüne aktardığını vurgular.

Yunan ordusu yenilgi sonrası dağılmıştır. Bir Yunan askeri köyde bir evin kuyusuna saklanır. Bunu gören ev sahipleri yaşlı karı koca hiç ses çıkarmazlar. Ara sıra yemek götürüp kuyu ağzına bırakırlar.

2. Aslen İstanbullu olan ama artık Yunanistan'da yaşayan **Akilas Millas**'ın 1983 yılında "**Oğlunuz Er Yorgos Savaşırken Öldü**" kitabını yazdı. İstanbullu er Yorgos Magnis'in 1919-1921 yılları arasında Yunan işgal ordusundayken Yunanistan, Trakya ve Anadolu'nun çeşitli yerlerinden ailesine kartpostallar ve fotoğraflar gönderir. Yazarın amcasının oğlu ve eserin çevirmeni Herkül Millas, önsözde kitapçıkla ilgili şunları söylüyor: "Erin adı Yorgos Magnis'tir. Kusuru çoktur. Kahramanlığa ve Megalo İdea'ya, yani vatan topraklarının genişletilmesi gereğine inanmıştı."

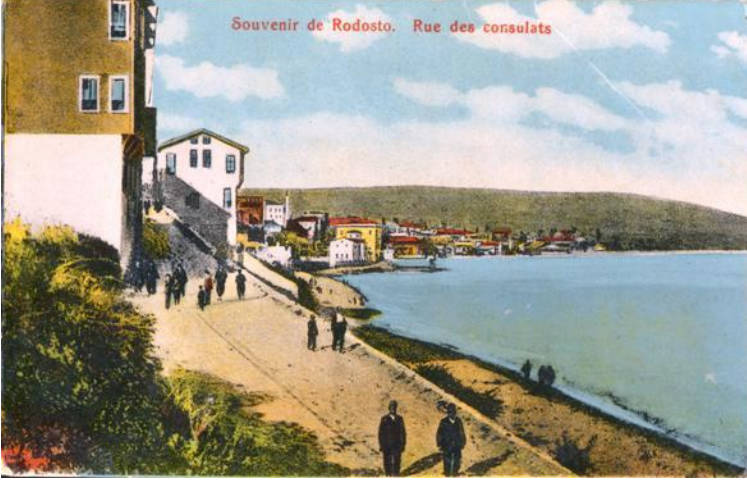
Yorgos Magnis sakın ve otoriter bir atmosferde büyümüş, dindar, zayıf bünyeli ve karakterli bir gençtir. Ailesine, bilhassa kız kardeşi Liza'ya çok düşkün. Devamlı, savaşın sona ereceğinden ve ailesine kavuşacağından söz etmekte olan Yorgos Magnis 12 Ağustos 1921'de, Ankara'nın 70 kilometre güneyinde ölür.

Akilas Millas bu kartpostal ve fotoğrafları bir rastlantı sonucu 1973 yılında Balıklı Rum Düşkünler Yurdu'nun karşısındaki terk edilmiş bir binada bulunduğunu belirtiyor. Mavi bir kurdele ile

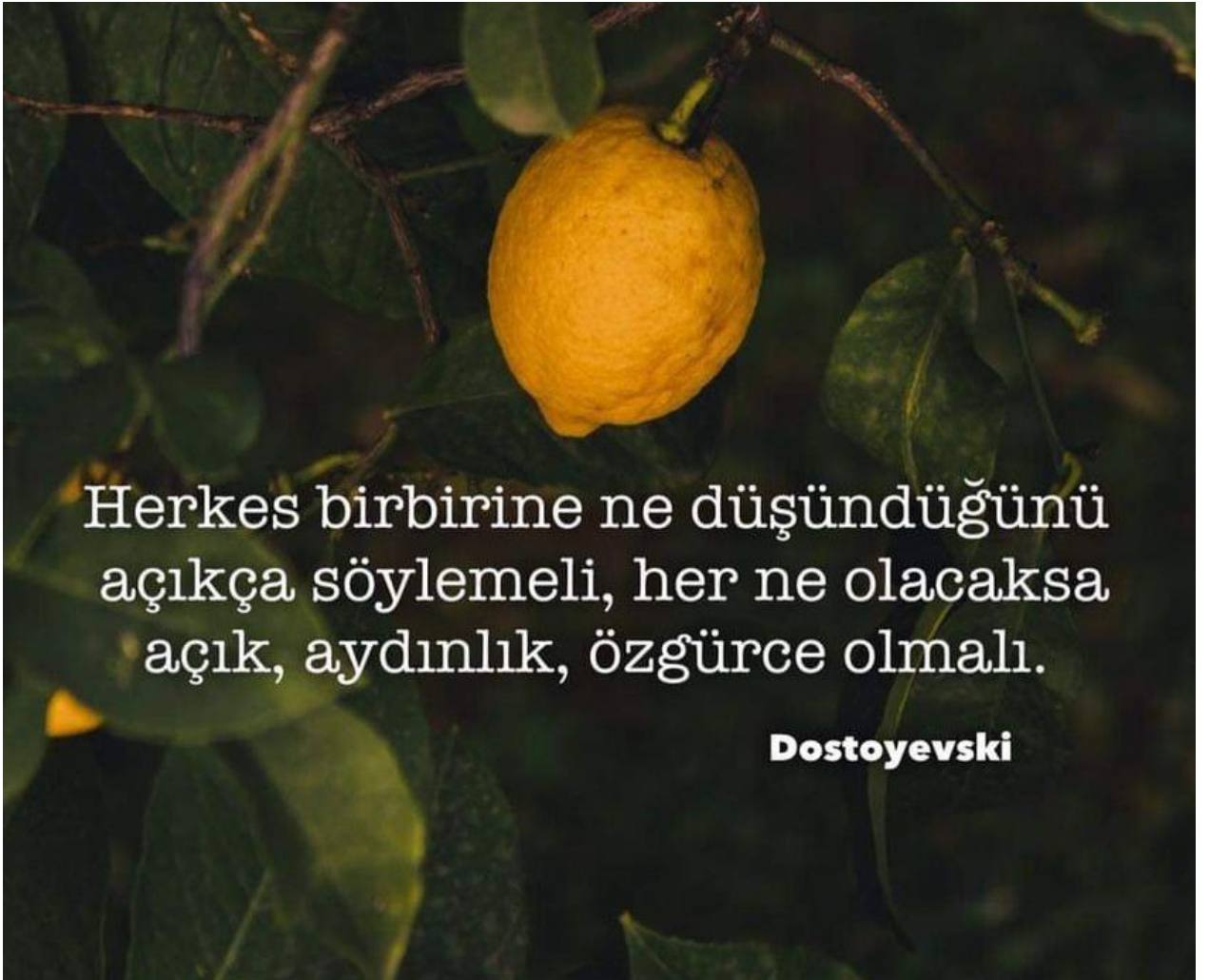
şefkatle sarılmış kartpostallar. O günleri şöyle anlatıyor Millas: "Anlaşılan oraya sığınmış ve genç denilebilecek yaşta vefat eden bir kadının yani kitaptaki Yorgos'un kız kardeşi Lizacık'ın yararsız ve 'işe yaramaz' eşyaları ile birlikte depolanmış, daha doğrusu atıvermişti. Ben o zamanlar hastanenin ortopedi ve travmatoloji şefiydim. Boş zamanlarımda külliye'nin eski binalarını dolaşır, arşivlerini karıştırdım. Kartpostallar mavi bir kurdele ile şefkatle diyebileceğimiz bir biçimde sarılmış bir kenara atılmıştı. İtiraf etmem gerekirse bir koleksiyoncu zihniyeti ile onları aldım ve öylece sakladım. Kartpostalların üzerinde yazılanları çok sonradan okuma fırsatını buldum."

Er Yorgo Tekirdağ kartpostalları da göndermiş. Bildiğimiz eski Tekirdağ kartpostalları onun sayesinde var.

Akilas Millas 1934'te İstanbul'da doğdu. Beyoğlu'nda büyüdü. Liseden sonra tıp fakültesine gitti. Vakıf Gureba Hastanesi'nde ortopedi ve travmatoloji mütehassısı olarak çalıştı. Askerliği sırasında, iki sene yedek subay olarak Ankara'da bir hastanede, sonraları İstanbul Balıklı Rum Hastanesi'nde ortopedist olarak görev yaptı. İstanbullu Akilas Millas'ın İstanbul'dan ayrılış öyküsü ise şöyle: "Benim yaşadığım yıllarda İstanbul'un 1,5 milyon nüfusu vardı ve bunun 150 bini Rumdu. Şimdi neredeyse 20 milyon kişi var ama toplamda 1500 Rum kaldı. Gidenleri seyretmekten bıktım ve ben de 1980'den sonra

İstanbul'dan ayrılıp Atina'ya yerleştim. Hâlâ İstanbul'a gidip geliyorum. Bu yaz dört kere geldim. Geldiğimde Pera Palas'ta kalıyorum. Oralar benim mahallelerim sayılır çünkü ben Kumbaracı'da büyüdüm.

Herkes birbirine ne düşündüğünü
açıkça söylemeli, her ne olacaksa
açık, aydınlık, özgürce olmalı.

Dostoyevski

Ümitlerin varlığı, gönüllerin hükümrancılığı, eritir demirden duvarları.

Ümitlerin en güzeli sevgiden alır temeli. Sağlamsa temeli fetheder gönülleri.

Yıllara meydan okuyan yaşam, koparıırken yavaş, yavaş bizlerden bir şeyleri.

Tutunduğumuz dallara nisbet en güzel ümitleri, yine filizlendiren sevgi tohumları.

Saçıldığı yerde yeşerip, yine bizi bulacağını biliriz.

Ümitlerin içerisinde büyüttüğümüz filizlerin, çiçek açtığını görmek.

Ömrümüzün baharında esen yelleri, bir kez daha bitmeyen hayalleri, canlandırır.

Yaşama tutunur, tutundukça dalların, aslında ümitlerin yetiştirdiği fidanlar olduğunu geç de olsa anlarız.

Fidanlar boy attığında, asırlık ağaçların arasında yerini aldığı anda.

Belki de bizler o zamanlarda aralarında olamadığımızda.

Kimbilir ne şimşekler çakacak da, aydınlanan ışığında nice ümitlere daha kucak açacak.

Memleketim diye şiir yazan şairin duygularını irdelediğimizde;

İçerisinde yaşattığı anları, zamanları, kavramları.

Ümitle bezediği, hayalle süslediği, gönlünü mest ettiği, ferahlığında kendini serinlettiği.

Hazlarını en derinden hissettiğini de anlamak gerek.

Anlamak yine boşlukta kendini rüzgara kaptırmış bir yaprak kümesi içerisinde.

Yavaş, yavaş, süzülerek, konacak bir yer bakmak gibi.

Anlamak, içinde sakladığı hisleri duyguları bir arının peteğine bal olarak akıttığı gibi akıtmak.

Anlamak içinde beslediği kavuşma, ulaşma, buluşma, görme, hissetme ile başlayıp,

Aşma, koşma, azmetme, çaba, gayret ile ümitlerinin gerçekliğine inanıp kanat çırparak uçan kuşlar misali.

Ümitlerin içerisinde hayaller, hayallerin içerisinde gerçekler.

Hepsi de birer birer yaşamın içerisindeki bizler.

Yaşamının gayesi hayata tutunmakla başlarken,

Memleket sevgisi, tutkusu, bitmeyen özlemler.

Hepsi de birer birer bizler için varlar.

Amaç, aramaya gerek kalmadan, seni bulan, ecdadından kalan, en güzel duygulardan oluşan.

İlmek ilmek örülmüş iğne oyasının içerisindeki renk cümbüşü gibi karşımızda dururlar.

Onlar; dikilecek bir eşarabın kenar süsü, onlar vitrinleri süsleyen, onlar hayallerin içerisinde.

Ümitlerin gölgesinden, anahtar deliğinden süzülen ışığın bir yerlere düşmesi kadar ince.

Sabah güneşinin yavaş yavaş ısıtması kadar sımsıcak.

Boş dedikleri bir çok olgunun bir gün gelip hoş olabileceğini de ümit etmek.

Onunla yaşayıp onunla hayaller kurmak.

Kavuştuğunda mutluluklardan mutluluk tatmak, hoş olsa gerek.

Hoca Nasrettin'den de kesitlerle sayfamıza renk vermesek olmaz elbette.

Ya Tutarsa?

Hoca, günün birinde kepçeyi, tencereyi alıp Akşehir Gölü'nün kıyısına gider; başlar elindeki kepçeyle bir şeyler yapmaya.

Bu durumu görenler merakla izlemeye başlar. İçlerinden biri dayanamayıp sorar:

- “Hocam, ne yapıyorsun?”
- “Görmüyor musunuz? Göle yoğurt mayalıyorum.”
- “İlahi Hocam, hiç göl maya tutar mı?”
- “Arkadaşlar, dostlar, ben de biliyorum tutmayacağını; ancak, ya tutarsa!”

deyiverir.

Üç gün önce yazdığım bir yazımı, bugün yanlışlıkla sildiğimi farkettiğimde üzülmüştüm.

Ancak ümit seslenirken içimden, “Yeni bir sayfa daha açabilirsin” dediğinde bu yazıyı vücuda getirdi.

Kalemin dokunduğu her yerde en güzel ümitler, yeşererek kendilerini gösterirler.

Ümitlerimiz hep var olsun, Sağlıcakla kalın.

**HEP BİRLİKTE EL ELE, TERTEMİZ BİR MAHALLE!
ÇEVREMİZİ KİRLETMEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİZ!**

Bir dönem hemen hemen her il ve kasabada “Kore” savaşına katılmış ve gazi olmuş kişilere “Koreli” lakabı takılırdı. Kore savaşını ve o yılları bir hatırlayalım.

Sovyetler Birliği ve Çin’den güç alan Kuzey Kore, Güney Kore’ye savaş açınca ABD ve Birleşmiş Milletler Güney Kore’ye destek vermiştir. Savaş 1950- 1953 yılları arasında devam etmiştir. Türkiye NATO’ya girmesi için asker göndermiş ve 1952 yılında NATO’ya kabul edilmiştir. 1931 yılında milletvekili olan Adnan Menderes 1950 yılında Demokrat Parti ile seçimi kazandı ve 19. hükümeti kurdu. Amerikancı politikalar Menderes ile başladı. Kore’ye asker göndermeyi TBMM’ye bile sormayı tenezzül etmedi.

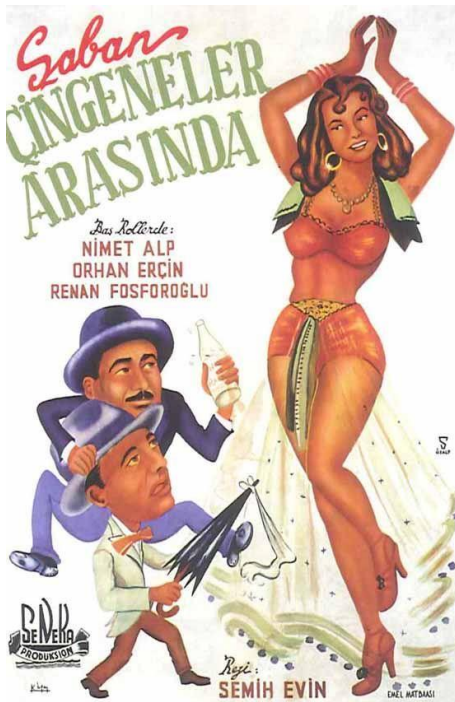
Türk askeri gücü olan 1 Tugay ve 241.Piyade Alayı Tuğgeneral Tahsin Yazıcı komutasına verilir. Askeri birliğin personel mevcudu: 259 Subay, 18 askeri memur, 4 sivil memur, 395 astsubay, 4414 erbaş ve er olmak üzere, toplam 5090 personelden oluşmaktaydı. Savaşa katılacak askerler, özellikle 1929 doğumlular arasından seçiliyorlardı. Ankara Etimsuğut’ta eğitime hazırlanmışlar ve İskenderun limanında gemiyle hareket etmişlerdir. Savaş sonunda 721 şehit verilmiş. 2000 askerimiz yaralanmıştır.

22 günlük gemi yolculuğu sonrası Pusan limanında birlikler karaya ayak bastılar. Askerlerimiz trenlerle “Taegu” kentine ulaşılar. Kuzey Kore askerleri ile ilk temas 1950 yılının kasım ayında “Kunuri” savaşında oldu.

Gelelim bizim öykümüzün kahramanı gazi olan Koreli Şaban’a, Roman vatandaşı olan Şaban’ın yapmadığı iş kalmamıştır. Belediyeye ait genel tuvaletteki görevi en son işi oldu. Tuvalet yıkılıp pasaj haline alınca genel tuvalet olarak kullanılmadı. Pasajdaki herkese anahtar verildi. Şaban kendiliğinden emekli oldu. Gazi maaşı onu geçindirdiği için sıkıntı yoktu. Son yıllardaki çalışması da canı sıkılmasın diye olduğunu ifade ederdi.

Gençlik yıllarında sinemacılar gelen filmlerin tanıtımını Şaban’ın eline afiş ve megafon verip mahalle ve sokak aralarında tanıtım yaptırırlardı. Salı ve cuma kadınlar matinesi, cumartesi iki film öğrenci matinesi olurdu.

Şaban sinemada da dururdu, sanırım filmden sonra sinemanın içini temizlerdi.

Ama en zor görevi Ramazan’da sahur için davul çalmaktı. Kar yağdığında mahalleden bayır aşağı kayarak indi. Henüz buz tutmamıştı ama yine tedbirli oldu. Davul çalacağı caddeye girmeden açık olan çorbacıya uğradı. Akşam toplamıştı bahşişleri, ama yine çorbacı ondan para almazdı. Çeyrek ekmek ile işkembe çorbasını içti, içi ısınmıştı. Hayırlı işler diledi, hafifce tokmağı davula değdirdi kapıdan çıkmadan bir mani okudu.

Arnavut musun? Tatar mısın? / Ekşili çorba yapar mısın / Sana davul çalışıyorum ama / Acaba sen oruç tutar mısın?

Şimdi görev zamanıydı, ana caddeden devam etti. Birkaç sokak arasına girdi, bir tanesi çıkmaz sokaktı. Her tarafa köşe bucağa kar yığılmıştı. Birden karşısına bu ıssız yerde bir kurt çıktı. Korkusundan ne yapacağını bilemedi. Köpek olsa havlardı, bu dişlerini çıkarıyordu. Şaban korkusundan altını kirletti, zaten bağırsakları tutmuyordu. Olan ne varsa bıraktı. Bu arada kurt yandan geçip kayboldu. Fakat Şaban’ın çıkardığı gürültüden ara sokaktaki herkes uyandı. Zaten sahura kalkacaklardı. Faruk Amca camdan baktı, davulcu Şaban gelmiş. Öylece donakalmış

haline bakıp seslenmiş. “Ne oldu Şaban sende bir haller var demiş”. Korkundan altıma yaptım, karşıma bu mübarek günde kar altında aç kurt çıktı demiş.

Bu tabii ki esnaf çevresinde duyulmuş. Ayakkabı boyacıları, davulcular, çalgıcılar hepsi Şaban'ı nerede görseler "Boklu Şaban" diye dalga geçmişler. Şaban bunlara kulak tıkamış, bir süre devam eder geçer demiş. Unutmayan unutmamış ama yine Şaban hayatına devam etmiş. Milli Piyango biletleri satmış, herkesi tanıdığı için en çabuk biletleri tüketir satarmış.

Kore'deki anılarını pek anlatmazmış, sordukları zaman "Gazi" olduğu için vuruldum işte kısmette yabancı ellerde çadır revirinde kalmakta varmış dermiş. Bazı dalgacılar esnaftan tanıdıkları "Yoksa yine korkudan orada da altına yaptın mı?" derlermiş. Onlara kızamadığı için işi dalgaya vururmuş. Sinemacılık zamanında en sevdiği filmi söyle dediklerinde "Şaban Çingeneler Arasında" dermiş. "Bu filmi sevmemin nedeni Kore'de yaralandığım sırada moral gecesi düzenlenmişti o zaman seyretmiştik, çok hoşumuza gitmişti."

Şaban hayatta mı bilinmiyor, fakat bu küçük kasabada hatırlayanların olması ve Kore Savaşını bu vesileyle tekrar anımsamak belki de, Ortadoğu ülkelerinde karışıklık çıkarmak isteyen emperyalist güçlere karşı duruşumuza bir nebze katkı olmuştur. O ülkeler bizi cahil ve fakir bırakarak kurtuluş savaşımızın intikamını almaktadırlar. Peki o yılların başbakanı ve tek adamı neler yaptı da idam edildi?. 6- 7 Eylül olaylarını çıkaranları teşvik etti, kimse suçlanmadı.

1954 yılında yabancılara petrol arama ve çıkarma izni verildi. Tek parti döneminde kurulan bazı traktör ve basma fabrikaları Menderes döneminde özelleştirildi veya ekonomik olmadıkları için kapatıldı. Nuri Demirağ tarafından kurulduktan sonra İsmet İnönü tarafından devletleştirme kapsamına alınan uçak ve uçak motoru fabrikaları, Eskişehir tank fabrikası ve Kırıkkale silah fabrikası Menderes döneminde NATO standartlarına uymadıkları gerekçisiyle kapatıldılar.

Cezayir, kurtuluş savaşı sırasında Fransa'yı destekledi. 1954-1958 yılları arasında 238 gazeteci iktidara karşı yazılar yazmak suçundan mahkûm oldu. Devlet radyosunu siyasi çıkarları için kullandı, Halkı Demokrat İzmir gazetesinin matbaasını tahrip etmeye teşvik etti.

Kırşehir'in haksız olarak ilçe yapılmasını sağladı. Yargı bağımsızlığının ihlal etti. Tahkikat Komisyonu'nun kurulup olağanüstü yetkilerle donatılması, CHP'nin mallarına "haksız" yere el konuldu.

EYYAM-I BAHUR

Eyyam-ı bahur, yaz mevsiminin en sıcak ve boğucu günlerine verilen Arapça kökenli Türkçe sözcüktür. Kuzey yarımkürede, temmuz ve eylül tarihleri arasında yaşandığı kabul edilmektedir. Güney yarımkürede ise bu tarih ocak ve mart arasına düşer.

Yerini "çöl sıcakları", "cehennem sıcakları" ve "Afrika sıcakları" gibi terimlere de bırakan eyyam-ı bahurun, özellikle yurdun güney kesimlerinde etkisini göstermesi bekleniyor. 31 Temmuz ile 7 Ağustos tarihleri arasına denk gelen eyyam-ı bahurda bu yıl Güneyde hava sıcaklıklarının yer yer 40 derecenin üzerinde olması, Ankara'da ise sıcaklıkların ortalama 32 dereceye kadar çıkması bekleniyor.

EYYAM-I BAHUR GÜNLERİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- 10.00-16.00 saatleri arasında güneş ışınlarına maruz kalınmamalı
- Açık renkli ve bol giysiler giyilerek vücudun güneş ışınlarından korunmalı
- Bol su içmeli
- Güneş altındaki yorucu faaliyetlerden kaçınılmalı
- Orman yangınlarına karşı dikkatli olunmalı

AÇIK HAVA SİNEMASI BAŞLIYOR.

**19 TEMMUZ'DAN İTİBAREN HER SALI AKŞAMI
20:30'DA CAN YÜCEL PARKINDA**

Minderlerinizle ve komşularınızla birlikte bekliyoruz

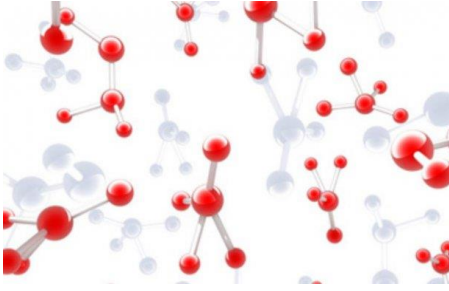
HANGİ FİLMİN
GÖSTERİLECEĞİNİ SALI
GÜNLERİ 05078685770'E
WHATSAPP'DAN MESAJ
ATARAK ÖĞRENEBİLİRSİNİZ.

GÖSTERİMLER ÜCRETSİZ,
MISIR-GAZOZ-ÇAY
SATIŞIMIZ OLACAKTIR

Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara Tel:2852047
www.cigdemim.org.tr

Cengiz KARAKÖSE – Ande Sitesi – Jeoloji Müh.

Bütün maddeler gibi soluduğumuz hava da, çeşitli atomları ve onların oluşturduğu molekülleri içerir. Havanın içinde her 10 negatif iyon karşılık, ortalama 12 pozitif iyon bulunur. Soluduğumuz havayla akciğerimize oradan da kan dolaşımına geçen bu iyonların, yaşamımızda önemli bir rolü vardır. Özellikle negatif iyonlar, pozitif iyonlara göre daha hareketli ve aktif olduğundan, havanın vitaminleri olarak da kabul edilebilir.

Pozitif iyonlar yaşamımızı ve çevremizi olumsuz etkilediği için kötü adam, **negatif iyonlar** ise pozitif iyonları devamlı takip ettiği, onları etkisiz hale getirdiği ve böylece bize yarar sağladığı için **iyi adam** olarak da tanımlayabiliriz. Her ne kadar pozitif sözcüğü günlük hayatta olumlu bir sözcük olarak kabul edilmekte ise de, bu defa olumsuzluk belirten bir sözcük olarak karşımıza çıkmaktadır..! Tıpkı Covid testinin, pozitif çıkması gibi...!!

Hava ister sıcak, ister soğuk, isterse yağmurlu olsun, yemyeşil kırlarda, deniz kenarında, akarsu kıyılarında ya da bir şelale yanında bulunmak sizleri mutlu etmeye yeter. Buna sebepse, çevrenizdeki havada negatif iyonların bollaşmasıdır. Günümüzde böyle bir yerde emekli olmadan yaşayamayacağımıza göre, daha çok kötü adamla birlikte yaşamaya mecbur kaldığımızı da bilmemiz gerekiyor..!!

Uzaydan gelen kozmik ve güneşten gelen mor ötesi ışınlar, topraktan ve kayalardan çıkan doğal enerji yayılımı, bitkilerin fotosentezi, denizlerdeki dalgalar, şelâleden dökülen sular, yıldırım, yağmur ve bulutlarda oluşan sürtünme, fırtınalar, rüzgârlar negatif iyon oluşmasını artıran doğal etkenlerdir...

İnsanlar pozitif iyonların yoğunlaştığı yağmur ve fırtına öncesinde, havayı ağır ve basık olarak nitelendirir. Bu durum, özellikle astım hastalarının şikâyetlerini artırır. Bunun nedeni, fırtına öncesi havadaki bulutlarda güçlü bir elektrik alanının oluşması ve atmosferin yüksek oranda pozitif iyonla yüklenmesidir. Bilindiği gibi, yeryüzü negatif yüklü olduğundan, pozitif yükleri kendine çeker. Böylelikle bulutlarla yeryüzü arasında bir kısa devre (yıldırım) oluşur ve sonuçta hava nötr hale gelir.

Yıldırım ve yağmur sonrası negatif iyonların çoğalması, havadaki kötü adam sayısını azalttığından, insanlar kendini rahatlamış ve daha sağlıklı hisseder. Çünkü fırtına öncesi bollaşan pozitif iyonlar, yerlerini negatif iyonlara bırakır. Böylelikle hava negatif olarak yüklenmiş olur. Zaten insanlarda bu durumu, “Bir yağmur yağsa hava ferahlayacak” şeklinde tanımlarlar...

Genelde doğa bizlere, negatif iyonların yoğun olduğu muhteşem yaşam alanları sunmaktadır. Bunlardan biri de kayaların doğal enerjisidir. Kayalar tarafından üretilen gazlar, havaya karıştığında iyon çiftleri oluşur. Bu durumda yeryüzü negatif yüklerle yüklenmiş olduğundan, pozitif iyonlar manyetik olarak yüzeye çekilerek nötrlenir. Böylelikle havada negatif iyon yoğunlaşması gerçekleşir yani çoğalır...

Örneğin, dağlık alanların ferah ve nefes açıcı olması, buralarda yaşayan insanların uzun ömürlü olmasını sağlayan nedenlerden biridir. Diğer ise, bitkilerin fotosentezle ürettiği negatif yüklü oksijendir. Şehirlerde yaşayan insanların kır, orman ve deniz havasını çekici bulmasında ki sır da, burada gizlidir. Büyük kentlerdeki yeşil alanların ve havuzların önemi, böylece daha iyi anlaşılmaktadır...

Genelde hızla akan bir akarsu bizi etkiler ve adeta kendine bağlar. Bir şelalenin döküldüğü yerde bulunmaktan büyük mutluluk duyarız. Kayalara çarparak köpükler saçan dalgalarda huzur buluruz. Parklardaki havuzların etrafından ayrılamayız. Yoğun bir gün ya da uzun bir yolculuktan sonra aldığımız bir duş rahatlamamızı sağlar. Bütün bunlar, havada parçalanmış su moleküllerinin oluşturduğu negatif iyonlar yüzünden gerçekleşir...

Şelâlede, deniz kenarında, dağda, ormanda, akarsu kenarında bolca bulunan negatif iyonlar; kalp ve damar sistemini korumaya yardımcı olur, baş ağrılarını önemli ölçüde azaltır, solunum sistemi enfeksiyonlarına karşı direnç sağlar, zihinsel rahatlama yaratır, kan basıncını düşürür, çarpıntıyı azaltır, kılcal damarları genişletir, kanın oksijenden faydalanmasını artırır, migren, astım ve bronşit tedavisine iyi gelir, stres ve depresyonu azaltır, uykusuzluğu önler ve yaşlanmaya karşı pozitif etki sağlar...

İnsanlar, boşuna mı sahillere ya da akarsu kenarlarına yerleşiyor.

Özellikle Avrupa ülkelerindeki kentleri gezmeye gidenler iyi bilirler. Bu kentlerin caddelerindeki sıra sıra eski tarihi yapılar, olanca güzellikleri ve ihtişamlarıyla dimdik ayakta dururlar. Buraları gezenler hayranlıkla seyrederek. Bol bol fotoğraf çekerler. Bu ülkeler, her biri 200 hatta 300 yıllık söz konusu binaları, dış görünüşleriyle aynen muhafaza edip, içlerini ise orijinal mimari yapıları bozulmayacak şekilde günümüz ihtiyaçlarına uygun bir şekilde restore ederek kullanmaya devam ediyorlar. Yıkılma tehlikesi olanları, restorasyon öncesi yapısal olarak güçlendiriyorlar. Sonuçta, yaz kış demeden dünyanın hemen her yerinden milyonlarca turist, o tarihi dokuyu görmek için bu ülkelere ve kentlere gidiyor, ekonomilerine milyarlarca dolar döviz bırakıyorlar. Tabi ki bu şehirlere de bir çok yeni modern bina, plaza, iş merkezi yapılmakta. Ancak yenileri inşa edilecek diye eskiler kesinlikle yıkılmıyor; genellikle bu tür binalar, kentlerin yeni gelişen bölgelerine yapılıyor.

Hayatının çok büyük kısmı Ankara’da geçmiş birisi olarak düşünüyorum da, Ankara’ya gelen yerli veya yabancı turistlerin ilgisini çekecek, görmek isteyecekleri; Anıtkabir, günümüzde müze haline getirilmiş olan 1. ve 2. TBMM binaları, Etnoğrafya Müzesi, Ankara Kalesi ve çevresi ve buna bağlı olarak At Pazarı ile Koyun Pazarı olarak bilinen Saman Pazarının üst kısmındaki tarihi dükkanların bulunduğu bölge, son yıllarda eski görünümü verilerek yenileştirilen Hacı Bayram ve Hamamönü bölgeleri ile Atakule’den başka bir yer pek de aklıma gelmiyor.

Oysa ki Ankara’mızda da, özellikle Ulus civarı başta olmak üzere oldukça fazla sayıda tarihi yapı vardı. Ancak ne yazık ki zaman içerisinde bunların çok büyük bir kısmı bakımsızlıktan viraneye dönmüş olması nedeniyle; çin yıkıldı, yok oldu. Yerlerine de, hiçbir estetik özelliği olmayan çoğu

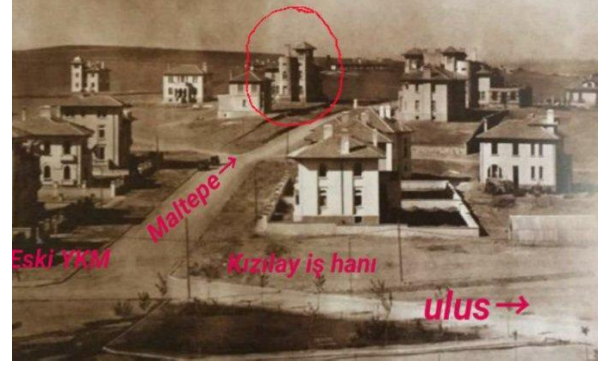

Tarihi değeri olan söz konusu yapılardan maalesef günümüzde oldukça az sayıda kaldı. Kızılay civarında, Cumhuriyet döneminde yapılan bazı bakanlık binaları dışında benim dikkatimi çeken üç tane kalmış durumda. Bunlardan biri Gazi Mustafa Kemal Bulvarı üzerinde bulunan, Onur İş Merkezi’nin hemen yanındaki Macaristan Ankara Büyükelçiliğinin eski binası.

Cumhuriyetin ilanı ve Ankara’nın Türkiye Cumhuriyeti’nin başkenti oluşu ile birlikte Ankara’da diplomatik faaliyetlere başlayan ilk ülkelerden biri Macaristan olmuştur. Macar Krallığı, 1. Dünya Savaşı öncesinde inşa edilmiş olan bu binayı büyükelçilik binası olarak kullanmak için satın almış. 1997 yılına kadar büyükelçilik faaliyetleri söz konusu binada sürdürülmüş, bu tarihte bina satılmış. Ardından söz konusu tarihi bina bir müddet restoran olarak, sonrasında da zincir hamburger restoranlarından birinin Kızılay şubesi olarak çalıştırılmış. Şimdilerde uzunca bir süredir boş ve adeta kaderine terk edilmiş bir halde duruyor. Gördüğüm kadarıyla bahçesi otopark olarak işletiliyor.

Bu binanın hemen karşısında, eskiden Kadastro Mektebi, ardından Tapu Kadastro Meslek Lisesi, şimdi de Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ek binası olarak kullanılmakta olan yine tarihi bir yapı var. İnternette bulduğum 1928 yılına ait fotoğrafta şimdiki Kızılay ve Gazi Mustafa Kemal Bulvarının o günkü hali görülmektedir.

Fotoğraftaki işaretli bina, günümüzde Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ek binası; karşısındaki de Macaristan Ankara Büyükelçiliğinin eski binasıdır.

Kızılay'da görebildiğim son tarihi yapı ise, Ziya Gökalp Bulvarı üzerinde bulunan şimdilerde pastane olarak çalıştırılan binadır. Yine internette bulduğum yukarıdaki fotoğrafta, Kızılaydan Cebeci istikametine şimdiki Ziya Gökalp Caddesinin 1926 yılındaki hali görülmektedir. Günümüzde sadece soldan 4. bina ayakta kalabilmiş. O da bugün pastane olarak kullanılan binadır.

Ulus bölgesindeki tarihi yapıların en bilinenleri Atatürk Bulvarı üzerinde sağlı sollu yer alan, günümüzde müze haline getirilmiş olan 1. ve 2. TBMM binaları, Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü, Ankara Palas, eski Osmanlı Bankası, eski Tekel binası, Ulus Endüstri Meslek Lisesi ve Ulus Meydanındaki şimdiki İş Bankası Müzesi, eski Sümerbank Genel Müdürlüğü şimdiki Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi binası, Ankara Valiliğinin eski binası, Anafartalar caddesindeki eski adliye binası ve eski Atatürk Ortaokulunun binası, Ulus Hali'nin arkasındaki Suluhan Çarşısı, Gençlik Parkı'nın karşısında bulunan ve altında halen Küçük Tiyatro ve Oda Tiyatrosu'nun faaliyet gösterdiği Evkaf Apartmanı ve Ankara Garı.

Bunların dışında özellikle Anafartalar Caddesi, Posta Caddesi üzerinde ve Hisar Caddesi civarında birkaç tarihi bina halen bulunmaktadır ki; bunlar her ne kadar eski, yıpranmış ve bakımsız durumda olsalar da, mimari yapılarıyla hemen dikkati çekmekte. Bir kaç örnek vermek gerekirse bunlardan biri, Ulus Sebze halinin köşesinde bulunan ve günümüzde çoğunlukla taşradan gelen insanların kaldığı oteldir. 1916-1917 yılları arasında Macar mimar ve inşaat mühendisleri tarafından inşa edilmiş olup, Ankara'daki ilk batı tarzı modern oteldir.

Fotoğrafta kısmen gözüktüğü üzere, söz konusu otelin yakınında, Posta Caddesi'nde mimari yapısı ile dikkat çeken bir kaç tane daha eski tarihi bina mevcuttur.

Aşağıda soldaki fotoğrafta; Anafartalar Caddesi ile Denizciler Caddesinin kesiştiği köşede bulunan 1920'lerde Hasan Fehmi Ataç Apartmanı olarak yapılan ardından Büyük Otel olarak hizmet veren tarihi yapı görülmektedir ki günümüzde de iş hanı olarak halen kullanılmaktadır. Sağdaki fotoğraftaki ise; Anafartalar Caddesindeki bir diğer tarihi bina olan, 1927 yılında Çocuk Sarayı Apartmanı olarak inşa edilen Çocuk Esirgeme Kurumu binasıdır.

Aşağıdaki fotoğrafların ilkindeki yapı da, günümüzde iş hanı olarak kullanılmakta olup, 1923 yılında Cumhuriyet döneminin ilk modern apartmanlarından olan Anafartalar Caddesindeki Sakarya Apartmanı'dır. İkinci fotoğrafta ise, Cumhuriyetin ilk yıllarında Anafartalar Caddesinde yapılmış olan ilk modern apartmanlar ve dükkanlardan günümüze kalan bir kaç tanesi görülmektedir.

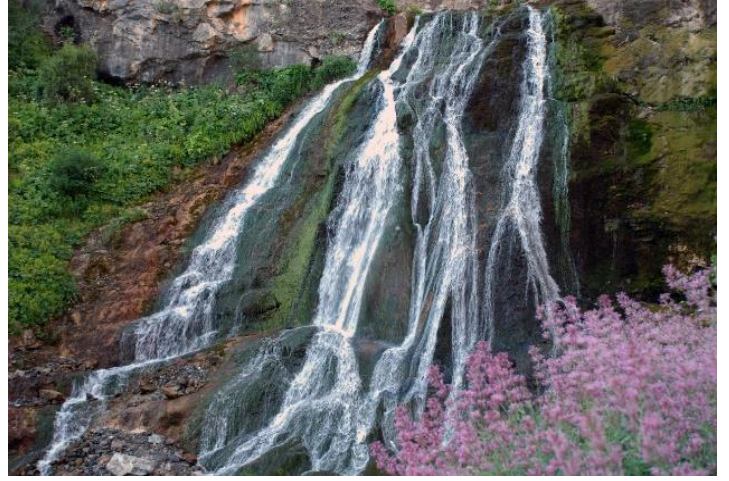

Bu makalede, bilinen tarihi yapılardan daha çok, pek bilinmeyen ama o semtlere gittiğimizde sürekli önlerinden geçtiğimiz binalara dikkat çekmek istedim. Özellikle Ulus civarında, Cumhuriyetimizin ilk yıllarından kalan bunlar gibi daha bir miktar tarihi bina halen mevcuttur. Ancak bunların da her geçen gün eskimekte oldukları aşîkardır. Zaten önemli bir kısmının bakımlı oldukları da pek söylenemez. Mimari ve tarihi eser konumundaki bu binaların bir envanterinin olup olmadığını bilemiyorum.

Bu tür eserlerin kıymetinin bilinerek bilinçli bir şekilde korunmasının, gerekli restorasyonlarının itina ile ve aslına uygun bir şekilde yaptırılmasının, böylece gelecek nesillere sağlam olarak aktarılmasının tarihi bir görev ve sorumluluk olduğuna inanıyorum.

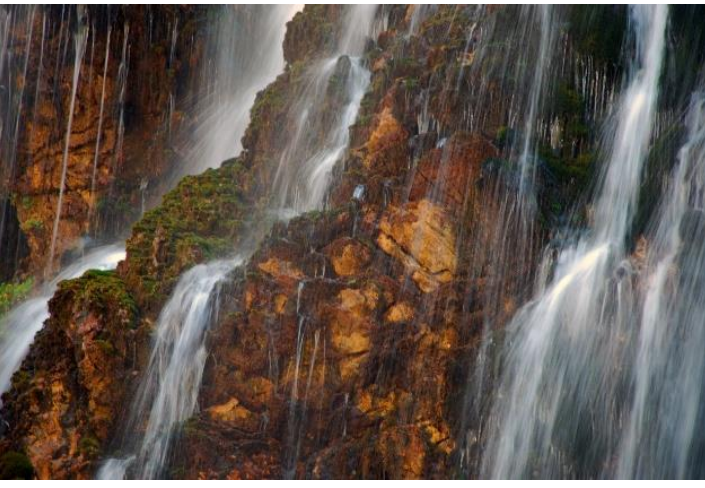
(NOT: Fotoğrafların tamamı internetten alınmıştır.)

Kapuzbaşı Şelaleleri Yahyalı ilçesine bağlı Kapuzbaşı Köyü sınırları içerisinde yer alan kaynak şelalelerdir. Şelalelerden birisi Türkiye'nin en yüksek ve Dünya'nın en yüksek ikinci şelalesi olma özelliğini taşımaktadır.

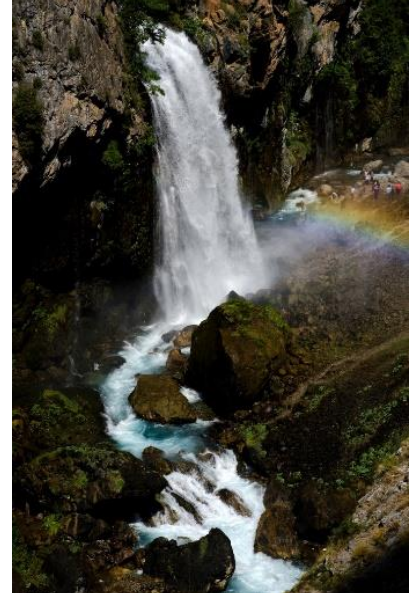
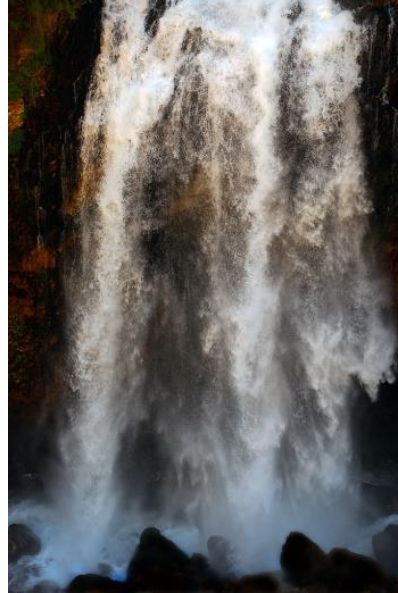

Şelaleler Kayseri Yahyalı ve Adana Aladağ ilçelerine yaklaşık 55 km, Kayseri'ye 145 km mesafededir. Kapuzbaşı'nın batı tarafında yer alan Hacer Ormanları 18 bin hektar alanı kaplamakta ve Aladađlar Milli Parkı sınırları içerisinde yer almaktadır.

Kapuzbaşı Şelalelerinin en önemli özelliği; kaynağından çıktığı şekilde dökülmesidir. Şelaleler Aladağların içinde derin bir vadide yer alır.

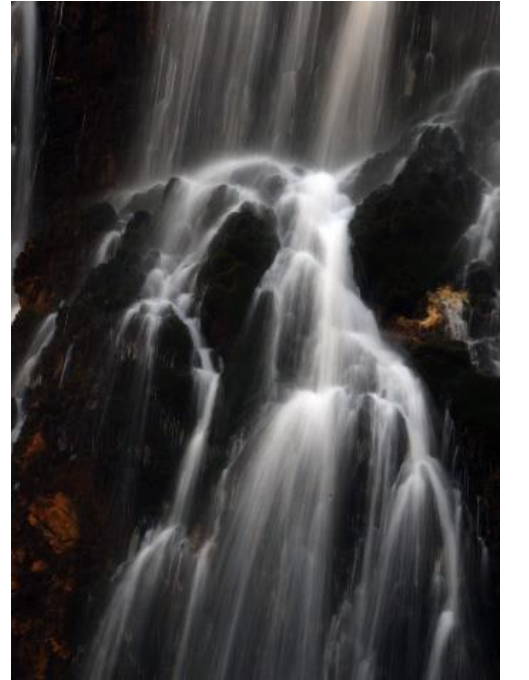
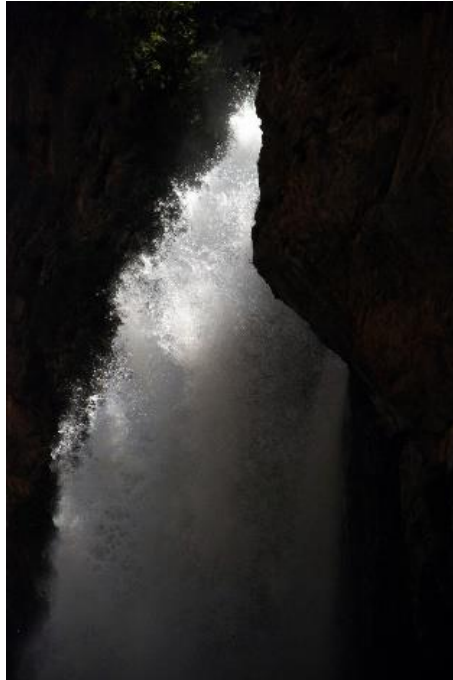
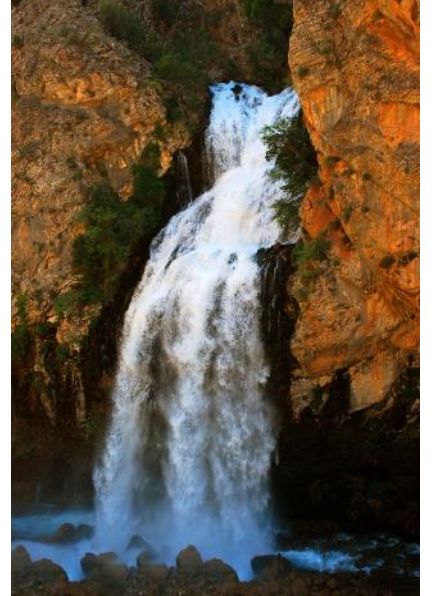

Kapuzbaşı Şelaleleri irtifa akışı itibarıyla Uganda'da bulunan Victoria Çağlayanı (100 metre) hariç, ABD'de bulunan Niagara'dan (55 metre), Finlandiya'da bulunan İmatra'dan (25 metre), Erzurum'daki Tortum'dan (50 metre), Antalya'da bulunan Düden'den (25 metre) ve Manavgat'tan (5 metre) daha büyüktür. Şelalelerin aktığı yerin rakımı 700 metredir. Aladağ'ın zirvelerinde bulunan kar ve buzul suları ile beslenmektedir.

İlk gittiğimiz zamanlarda şelale kenarına kadar gidip fotoğraflar çekmiştik daha sonraki gidişlerimizde etrafı çevrilmiş oturacak bir yer bırakılmamış idi. Yolu biraz bozuk ve virajlı ama görmeye ve fotoğraflamaya değer bir yer.

Sabah erken saatlerde gitmekte fayda var öğleden sonra kalabalık oluyor ve fotoğraf için gerekli ışık olmuyor.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ

FELSEFE TAŞI DÜŞÜNME ATÖLYESİ

Tüm çocuklar filozoftur ama çok azı öyle kalır. (Brigitte LABBE)

27 Temmuz 2022

Çarşamba 14:00

Lütfen öncesinde kayıt yaptırın. Yaz dönemi atölye çalışmaları ücretsizdir.

P4C: (Philosophy for Children,
çocuklar için felsefe)
YARATICI, ELEŞTİREL, İŞBİRLİKÇİ,
ÖZEN GÖSTEREN Düşünme pratiğidir.

Yaşamın içindeki kavramlara felsefenin penceresinden bakmak isteyen 9 - 12 yaş arası çocuklar, 'Felsefe Taşı Düşünme Atölyesinde' P4C Kolaylaştırıcısı Burcu AÇIKALIN YAVUZ ile buluşuyor.

Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara
Tel: 2852047 0530 6609583 www.cigdemim.org.tr

ÇİĞDEM EĞİTİM, ÇEVRE VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

MİSYON (ÖZ GÖREV)

Mahalleli olma kültürünü yaygınlaştırarak; mahalle sakinlerinin yaşam kalitesini yükseltmek ve karar alma süreçlerinde etkili olmak.

VİZYON (ÜLKÜ)

Mahalleli olma ve dayanışma kültürünün etkin olduğu, bölgesel ve ulusal karar alma süreçlerinde etkili olan, yaşam alanlarıyla farklı özellikteki bireylerin (yaş, cinsiyet, engelli) mutlu olduğu bir mahalle olmak.

Değerlerimiz

Şeffaf: Dernek, karar ve uygulamaları ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi paylaşır.

Gönüllü: Derneğin tüm çalışmaları gönüllülük esasına dayanır.

Dayanışmacı: Dernek, uygulamalarında; çevreye ve toplumsal olaylara duyarlı, yardımsever, paylaşımcı ve özverili bir yaklaşım sergiler.

Ön yargısız: Dernek tüm uygulamalarında önyargısız davranır. Farklı fikir, görüş ve önerilere açıktır.

Siyasi partilere karşı tarafsız ve bağımsız: Dernek, farklı siyasi görüşlere saygılıdır, eşit mesafede durur.

Katılımcı: Dernek, kararlarını katılımcılık anlayışı (ilgili tüm taraflar, kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar vb.) ve uzlaşılı ile alır. Misyon, vizyon ve değerleri doğrultusunda toplumsal karar alma mekanizmalarına katılır. Mahalleyi ilgilendiren her konudaki kapsamlı çalışmayı, ortak anlayış, işbölümü, yetki ve sorumlulukları belirleyip kabul gördükten sonra yurttaşlık bilinci ile ele alır.

Öncü: Dernek örnek uygulamaları ile toplumda ve çevresinde öncü bir rol üstlenir.

Öğrenen Bir Organizasyon: Değişim ve gelişime açıktır, bunun için tüm fırsatları değerlendirir.

Mahalleli olmak demek; Mahalleli olma ruhuyla (dayanışma, birlikte yapma, hareket etme ve iyi komşuluk), örgütlü yapıyla, tüm karar süreçlerine dahil olmak, mahallesinin yaşam kalitesini yükseltirken otoritelere ve diğer örgütlenmelere yardımcı olmak.